

Número 4 - Juliol 1997

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENCES

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENCES

Edita: A VISTES DES POBLE

Llista de Correus. 07192 ESTELLENCES (Mallorca)

Director: Francesc Palmer

Publicació trimestral. Tiratge: 200 exemplars

Número 4. Juliol 1997

Impressió: DE SALABERT E HIJOS, s.a.

Dipòsit Legal: PM-807-1996

A VISTES DES POBLE

no es responsabilitza de l'opinió dels seus col·laboradors
ni s'hi identifica necessàriament.

L'opinió de la revista s'expressa únicament
mitjançant l'article editorial.

Fujimori, heroi o botxí?

L'assalt el passat 17 de desembre de la residència de l'ambaixador japonès a Lima per membres del Moviment Revolucionari Tupac Amaru (MRTA) fent més de 400 ostatges i el seu desenllaç final amb tots els segrestadors morts, a més de dos militars i un ostatge, mereix una reflexió més assossegada que l'eufòria dels que aplaudeixen cegament tan "satisfactòria" resolució de la crisi.

És ver que els esdeveniments del Perú i la resolució del segrest d'una manera tan "cinematogràfica" després de 126 dies d'incertesa, suposa una victòria de Fujimori i de l'Exèrcit enfront dels guerrillers. Per començar, quedi clar que la utilització de la violència per part de l'Estat en casos com ara aquest és legítima; i que mitjançant el segrest, la bomba, l'extorsió o l'assassinat, queda deslegitimada qualsevol moviment popular de caràcter revolucionari per moltes justificacions i més nobles raons que defensi.

La utilització d'estratègies terroristes pels que diuen representar el poble i defensar la llibertat i la justícia social, implica la posta en marxa de mecanismes diabòlics de conseqüències imprevisibles. Quan s'empra aquesta via s'entra en una lògica d'acció-repressió, en una espiral de violència de la qual ja és impossible sortir. Amb aquestes accions els terroristes no fan altra cosa que posar el govern, la societat i a ells mateixos contra les cordes, impeding altres processos encaminats a trobar solucions democràtiques, pacífiques i negociades. Quan el que es pretén és la rendició i derrota de l'Estat, la utilització de la violència per part d'aquest esdevé llavors legítima, inevitable i tràgica.

Una altra cosa però, és que la resposta i la utilització de la força per part de l'Estat sigui desmesurada. Si els governs democràtics pretenen defensar la Llei i els drets civils emparant-se en la seva funció de garantir l'ordre social, el que no poden és fer-ne befa convertint les seves accions antiterroristes en una carnisseria espantosa. Si estam en contra del terrorisme, sigui sota qualsevol de les seves sigles, també hem d'estar contra l'assassinat institucionalitzat, salvatge i gratuït.

L'alliberament el 22 d'abril dels darrers 72 ostatges que quedaven dins l'ambaixada japonesa s'ha convertit en un èxit de les forces especials peruanes, però també en un afusellament instantani, en un acte —humanament i políticament— inacceptable. Segons testimonis directes dels fets, alguns dels 14 membres de l'escamot varen esser morts quan ja s'havien rendit a les forces antiterroristes. Fujimori va ordenar no fer presoners i es deixà retratar amb els cadàvers dels guerrillers encara calents com si fossin trofeus de caça. No hi ha dubte: s'ha retratat com un botxí. □

Deriva autoritari

"Qui domini en el futur el mercat de les comunicacions, qui domini la informació, dominarà el poder polític". Exageració o no, no pareixen anar molt desencaminats els experts que així ho formulen quan avui mateix certs directors de diaris i conegudíssims periodistes radiofònics, bravegen d' haver "tombat" l'anterior govern i pretenen suplantar l'actual.

És en aquest tèrbol context, en aquesta greu perversió i alteració dels límits del periodisme, on s'explica l'actual "guerra digital" pel control del futur mercat televisiu per satèl·lit, amb desenes de canals que canviaran els nostres hàbits i els nostres gustos —i d'una manera tal que ara mateix ens és impossible imaginar.

L'existència de dues "plataformes" per controlar la futura televisió digital, ha esdevingut més enllà d'una legitima competència comercial, un enfrontament polític colossal des del moment que ambdues plataformes han agrupat al seu costat i en contra de l'altre, grups mediàtics i polítics rivals. Per una banda, la plataforma "governamental" creada entorn a Telefónica, RTVE, el gegant mexicà de la comunicació Televisa (representada per Anson i el diari "ABC") i el diari "El Mundo". Enfront, entorn a l'empresa Sogecable (Canal Satélite Digital): el Grup Prisa (Canal Plus, la Cadena Ser i "El País"), el Grup Zeta (Interviú, Tiempo i El Periodico), Antena 3 Televisión i la televisió pública de Catalunya (TV3).

La "tormenta" té els seus inicis en la lluita per fer-se amb els drets televisius dels partits de la lliga espanyola de futbol quan aquesta s'entaulava entre les televisions autonòmiques, Antena 3 i Canal Plus. L'acord firmat el desembre passat entre Antonio Asensio (Antena 3 TV) i Jesús de Polanco (Canal Plus) convertia de sobte els dos rivals en aliats, posava fi a la "guerra del futbol" i atorgava als clubs 45.000 milions de pessetes per temporada a canvi dels drets per a retransmetre els partits de la Lliga. Això significava en

EDITORIAL

la pràctica, que la plataforma "Canal Satélite Digital" s'assegurava el quasi definitiu control del mercat.

Des de llavors, "El Mundo", "ABC", "Època" i la "COPE" s'han llançat a sang contra l'acord utilitzant el seu habitual i efectiu sistema del "todo vale". Al costat d'ells, el Govern Aznar s'ha involucrat incomprensiblement en un combat d'interessos privats que poc o gens ens hauria d'importar si no fos perquè posa al descobert preocupants actituds i perillosos símptomes autoritaris. La utilització d'informes confidencials encarregats per un secretari d'Estat del Govern i posteriorment cedits a terceres persones per a la seva utilització penal contra Canal Plus; la violació del secret fiscal i les denúncies anònimes contra els directius de Sogecable utilitzades pel fiscal general de l'Estat i admeses a tràmit pel polèmic jutge Javier López de Liaño; o —i això és el més greu de tot— les amenaces del portaveu governamental Miguel Ángel Rodríguez al president d'Antena 3 TV si aquest no desfeia el pacte amb Polanco, així ho demostren.

Les actuacions del Govern en aquest cas, afavorint a un dels competidors i utilitzant tots els medis contra l'altre, són difícilment justificables quan justament la defensa dels principis "liberals" són doctrina ideològica en el Partit Popular. Fugint de la seva obligada neutralitat, el Govern —amb la complicitat d'Anguita, mira per on!— està legislant per doblegar i rendir els adversaris amb l'excusa de defensar "l'interès general" del futbol!

Cap simpatia ens anima a defensar aquí els interessos empresarials de Polanco i Asensio, però governar contra la premsa "que no és de la mateixa corda" és un clar atac a la llibertat d'expressió i a la democràcia. Aznar pretén ofegar als medis crítics per "pagar deutes" als que des de l'altre costat li donaren suport per arribar a La Moncloa. Qui en surt guanyant, si no, en tot això?... Qui governa Espanya? Aznar o els periodistes de "El Mundo" i la COPE? □

Zum Verkaufen

Segons un recent informe de la Universitat de les Illes Balears, el 30 per cent de les finques de la Serra de Tramuntana són ara mateix en mans d'estrangers. Percentatge que puja quasi al 50 per cent si sols es contabilitzen les més grans, les que fan més de 100 hectàrees.

Davant el fenomen de la venda de terres als estrangers —un procés que ha anat augmentant de forma alarmant en els darrers anys— pareix que poques coses es poden fer. En una societat de lliure mercat com és la nostra, si un mallorquí vol vendre el que és seu, ningú pot evitar-ho o impedir-li de la mateixa manera que ningú l'obliga a fer-ho.

S'argumenta —i és ben cert— que la venda del patrimoni als estrangers no sols provoca la "pèrdua de la nostra identitat i el desarrelament" sinó que, més objectivament, du com a conseqüència un encariment general i progressiu dels preus de les finques; fet que perjudica els propis mallorquins que no podem competir amb el major poder adquisitiu dels estrangers. A mig termini, l'obertura als capitals estrangers i la liberalització dels mercats —passes inevitables del procés d'unificació europea— ens condueix a convertir-nos en una colònia residencial per a suïssos, britànics i alemanys, que acabaran per implantar aquí les seves pròpies infraestructures comercials, laborals i culturals (idioma, oci, mà d'obra, negocis, etc.), desplaçant a poc a poc les nostres formes i arrels, relegant-les a ser mostres d'una cultura testimonial i folklòrica.

Desapareguda quasi totalment la societat agrària dels nostres pares i padrins, desaparegut el valor productiu de la terra, sols queda el valor especulatiu de vendre al millor postor: mantenir-se a l'expectativa del que pugui oferir un estranger que sempre pagarà més i millor que un mallorquí. Que la nostra terra està reservada als estrangers amb un altíssim poder adquisitiu és doncs, i lamentablement, inqüestionable. Quedi com exemple il·lustratiu que ara mateix, les immobiliàries alemanyes estan comprant a Pollença tot el terreny rústic possible i al preu que sigui.

Seria injust, però, no reconèixer que al mateix temps que aquests "nous mallorquins" han tancat amb barres i cans les seves propietats, també —fruit de la seva fortíssima capacitat econòmica— han rehabilitat excel·lentment finques i possessions que estaven en un estat de llastimós abandó. Alguns —i honorables exemples hi ha a Estellencs— integrats plenament en la comunitat, amants dels nostres valors tradicionals, i, fins i tot, més respectuosos del medi ambient que noltres mateixos.

Veure com la nostra terra passa a mans estrangeres remourà sentiments patriòtics inútils mentre les Institucions no es mostrin dispostes a posar-hi remei. Com? No serà fàcil i segurament molt car. Però el que hauriem de tenir clar és que assumir que vivim del turisme no sols ha d'implicar tenir les platges netes, fer passeigs marítims i ampliar amb un cost de mils de milions "Son Sant Joan". També tenir els boscos nets, restaurar els marges i les possessions, tenir la terra conreada, habitada i activa és patriotisme. □

Per F. Palmer

Gener

1

Hi ha manifestacions "festives - reivindicatives - polítiques" que no fan cap favor a la "causa" que pretenen defensar. 300 persones sortiren al carrer el passat dia 31 de desembre amb el lema "**Per la sobirania nacional**" —que no era altra cosa que reclamar la Independència dels Països Catalans. Fins aquí, ni me pareix bé ni malament. Que a casa nostra hi hagi "independentistes" me pareix tan saludable i natural com que hi hagi grips i constipats a l'hivern. No queda més remei que tolerar-los i aguantar-se. "*Boti, boti, espanyol el que no boti*". "*Amb Espanya anam de cul*" o "*Fora les forces d'ocupació*" foren alguns dels "arguments" dels manifestants que així s'acomodiaren de l'any!.. El que ja no em pareix tan acceptable és que el PSM i alguns dels seus il·lustres (Sampol, Serra, Buelle, etc.) tan moderats en altres coses, es deixin veure entre aquells i no es desmarquin dels excessos "independentistes".

3

Miguel Indurain, considerat el millor esportista espanyol de tots els temps, va anunciar ahir la seva definitiva retirada en una multitudinària roda de premsa. El pentacampió del Tour de França, rècord de l'hora 1994 i medalla d'or en contrarrelotge individual als Jocs Olímpics d'Atlanta ha

posat punt i final a la seva carrera professional... Com aficionat al ciclisme, li estic molt agraït pels bons horabaixes que m'ha fet passar davant el televisor. Inclús li perdono el que mai he perdonat a ningú: totes ses sestres perdudes per culpa seva... Adéu, "Miguelón"!

Miguel Indurain

7

Ahir, arribaren procedents d'Orient **Gaspar, Melcior, Baltasar... i Pedro J. Ramírez**. El director del diari "El Mundo" -educat com sempre- fa avui i a primera pàgina, el seu particular "regal de reis" al PSOE. Segons publica el diari, la societat **Ferrer Europa, S.A.** va cobrar comissions il·legals a empreses de la construcció per pagar la campanya electoral del 91 dels socialistes... Els socialistes, igualment educats, agraeixen el detall del seu "bon amic", però diuen que per l'any vinent prefereixen carbó, que d'escàndols ja en tenen prou!

9

La banda terrorista ETA va assassinar ahir a Madrid el tinent coronel de l'Exèrcit

de l'Aire, **Jesús Cuesta Abril**. El militar, que havia sobreviscut durant set mesos a tots els francitadors serbis de Bòsnia, va morir de dos tirs al cap a les portes de casa seva. ETA no assassinava des del passat mes de juliol, quan l'empresari basc **Isidro Usabiaga** era acribillat a tirs a Ordizia.

El fiscal anticorrupció de Madrid s'ha fet càrrec del "cas Túnel de Sóller" just un dia després que el jutge donàs per tancada la instrucció. A partir d'ara, la Fiscalia Especial Anticorrupció haurà de decidir el processament de **Cañellas, Berastain, Saiz, Reus, Morrey i Cuart**, o el sobreseïment de la causa. Cañellas mentrestant diu per tot arreu que se'n sortirà, que quedarà net, que no passarà res.

11

Els 25 integrants de la **Mesa Nacional d'Herri Bata-suna** hauran de respondre en el Tribunal Suprem com a imputats per un presumpte delictes de col·laboració amb banda armada per difondre un vídeo que explicava l'anomenada per ells "alternativa democràtica d'ETA". El Suprem ja ha advertit que detindrà a tots aquells que es neguin a compareixen davant del jutge... Idò ja pot començar a fer lloc per a 25 fulanos!

16

Hores després que el portaveu del Grup Popular al Congrés, **Luis de Grandes**, acusàs el PSOE i "a sus ricos amiguetes" de beneficiar-se dels "favors fiscals" obtinguts dels anteriors governs socialistes, era el mateix president del Govern, **José Mª Aznar**, el que acu-

sava davant les càmeres i els micròfons de Radio Nacional i TVE als anteriors executius de concedir una "amnistia fiscal encoberta" pels retards en la inspecció tributària que han provocat una pèrdua de 200.000 milions de pessetes per la prescripció de 600 expedients.

17

José Luis Urrusolo Sistia-ga, un dels més perillosos i cercats terroristes de la banda ETA, va caure a darrera hora d'ahir en un control rutinari de la Policia francesa a prop de Burdeus. A "l'home de les mil cares" se li atribueixen els atemptats terroristes succeïts a Palma el juliol de 1991 en un xalet del carrer Arquitecte Benàssar i a les vivendes militars de Sa Porta des Camp... Avui, tots podem anar-nos a dormir una mica més segurs!

El funcionari de presons **Ortega Lara** compleix avui un any segrestat per ETA. El segrest més llarg en tota la negra història de la banda criminal i que no sembla, de moment, aproximar-se al seu final.

José Maria Ruiz Mateos és un pallaso que a alguns els fa gràcia i a alguns altres llàstima. El cas és que l'empresari de Jerez s'ha passat més de deu anys reclamant "*un juicio justo*" per l'expropiació de Rumsa, però, al mateix temps, i amb tota classe d'estratègies legals, ha aconseguit que això no fos possible. La vista oral s'ha suspès des del 1989 en tres ocasions, i ara, en aquesta darrera setmana, ho ha aconseguit dues vegades més: la setmana passada perquè tenia el grip i aquesta perquè "sofreix" una ino-

QUADERN D'APUNTS

portuna ciàtica... I la setmana que ve per "pitots" i l'altra per "flautes".

20

Tres cooperants espanyols: el metge sevillà **Manuel Madrazo**, la infermera lleidatana **Maria Flors Sirena** i el fotògraf madrileny **Luis Valtueña**, morien ahir assassinats a Rwanda per un grup de milicians hutus... Ni amb poques ni amb moltes paraules és pot fer justícia i homenatge a aquests moderns herois

26

El jove tennista mallorquí **Carles Moyà** ha ocupat tota aquesta setmana les portades dels diaris locals i nacionals, esportius o no. Després de derrotar el nord-americà **Michael Chang**, número dos del món, **Moyà** va caure ahir davant el número 1 **Pete Sampras** per 6-2, 6-3 i 6-3 en la gran final de l'Open d' Austràlia.. **Moyà** ja ha tastat el que és la glòria... "Hasta luego, Lucas!"

28

El jutge del Tribunal Superior de Justícia de Balears, **Josep Zaforteza**, va decretar ahir l'arxiu de la causa penal contra l'expresident **Cañellas** per l'anomenat "cas Agricultura". L'instructor considera que el testimoni de **Ventura Catany** (que actuà com intermediari en el presumpte cobrament de comissions) no és una prova suficient... **Cañellas** ha guanyat la primera batalla judicial i ja es prepara pels dos pròxims assalts: "Calvià" i "Túnel de Sóller".

30

Dimarts, el ministre d'Economia i Hisenda **Rodrigo**

Rato manifestava que el dia següent (dimecres) el Govern demostraria que "l'amnistia fiscal" de 200.000 milions pels "ricos amiguets del PSOE" ha existit. Bé, ahir el secretari d'estat d'Hisenda, **Juan Costa**, va fer un "paperot" davant la Comissió d'Economia del Congrés dels Diputats quan cap grup -a no ser el PP, és clar- va considerar demostrades les greus acusacions. Fins i tot Izquierda Unida va demanar a **Aznar** i **Rato** que es retractin de les seves acusacions... I si IU es veu obligada a defensar als socialistes vol dir que ja deu haver estada grossa la ficada de pota dels "populars"!

31

Ahir, Dia Mundial de la Pau en commemoració de la mort de **Mahatma Gandhi**, ETA va assassinar un venedor de bicicletes d'Oyarzun (Guipúscoa). A hores d'ara es desconeixen les "raons" per les quals **Eugenio Olaziregui Borda**, de 39 anys, ha estat la darrera víctima mortal escollida per ETA... L'absurd, el monumental absurd del terrorisme etarra, no té "raons" per matar, sols necessita seguir matant per simple "supervivència".

Febrer

4

Ahir, la Fiscalia Anticorrupció de Madrid considerava provat que **Gabriel Cañellas** cobrà 50 milions de pessetes de l'empresari **Antoni Cuart** a canvi de l'adjudicació en favor d'aquest de les obres del Túnel de Sóller. L'escrit del Ministeri Fiscal acusa l'expresi-

dent, l'exconseller d'Obres Públiques **Jeroni Saiz**, i l'empresari, dels delictes de prevaricació continuada i suborn, i demana per a **Cañellas** la pena d'un any de presó, 18 anys d'inhabilitació per ocupar càrrecs públics, multa de 100 milions, tornar els 50 milions que "presumptament" va cobrar de comissió i una fiança de 200 milions... Un bon "polvo"! Avui mateix, coneguda la notícia, **Cañellas** ha afirmat en una sonada roda de premsa i a la qual ha acudit rodejat dels seus més fidels "centurions", que deixarà la presidència del Grup Parlamentari Popular si el jutge obre vista oral contra ell. No obstant això, també ha afirmat que no dimitirà com a diputat ni deixarà l'Executiva del PP Balear "pel deute de gratitud amb el poble que em va elegir"... ¡Quina barra!

6

Ja està dit que si el jutge accepta l'escrit de la Fiscalia Nacional Anticorrupció sobre el cas Túnel de Sóller, **Cañellas** haurà de fer front a una fiança de 200 milions per responsabilitat civil. Idò bé, disposats a no deixar passar cap ocasió de fer el ridícul, els "canyellistes" volen que com a mostra de solidaritat amb el pare fundador del convent es cerquin 200 o 300 voluntaris que paguin aquesta fiança. "Ara es veurà on són les lleialtats que tant pregonaven alguns en el passat i qui només s'ajupia davant d'ell per interès i conveniència" —afirmen els seus apòstols més fidels... Apa! Que ningú es faci el despistat! Tots els "canyellistes" a desfilar i a retratar-se davant "sa bacina"!

8

"Me comprometo al nombramiento de un director general de RTVE independiente i de prestigio. Por tanto, en su primera cualificación de independiente, no militante ni del Partido Popular ni de ningún otro partido"... Eren temps de promeses electorals quan el maig del 1994 **José María Aznar** feia aquesta contundent afirmació davant les càmeres de televisió com exemple del que seria la seva política de "regeneració democràtica". Han passat dos anys i mig, i després del breu pas de **Mónica Roldán** —gestora independent que ha presentat la seva dimissió per estar en desacord amb les directrius marcades des de "La Moncloa"— el Consell de Ministres ha nomenat com a director de RTVE a **Fernando López-Amor**, no sols militant del PP sinó diputat i portaveu del Grup Popular en el Congrés!... "Donde dije digo, digo López-Amor"!

12

L'empresari basc **Francisco Arratibel** s'ha convertit en la tercera víctima mortal d'ETA en poc més de 24 hores. Entre dilluns i ahir, els etarres han assassinat un treballador civil de l'Exèrcit **Domingo Puente Marín**, perruquer de professió, amb un cotxe bomba a Granada; el magistrat **Rafael Martínez Emperador**, d'un tir al cap a Madrid; i a "**Patxi**" **Arratibel**, de la mateixa manera i en plena celebració del Carnaval al seu poble natal de Tolosa (Guipúscoa).

18

QUADERN D'APUNTS

Ahir, a Bilbao, una bomba adossada al seu vehicle, acabà amb la vida del funcionari de policia **Modesto Rico Pasarín**, de 33 anys.

20

El president **Jaume Matas** va inaugurar ahir capvespre el "Túnel de Sóller". Després de tallar la cinta i dels protocol·laris discursos de rigor, l'accés va quedar obert al trànsit amb sis anys de retard sobre les previsions inicials. "Nunca és tarde si la dicha etc..." Només el batle de Deià, **Francesc Salas**, es va atrevir a nombrar els encausats en l'afer judicial que ha fet famós el "Túnel" a tot l'Estat: "Vull tenir un record per als qui varen iniciar aquest somni: **Gabriel Cañellas** i **Jeroni Saiz**" va dir... i de cop, foren molts els que es posaren a tossir per culpa, segur, d'una inoportuna correntia d'aire! Només **Els Verds**, com és natural, varen fer públic el seu disgust per la inauguració del "forat" ja que segons el seu parer, això significarà noves urbanitzacions a la vall dels tarongers... D'esser conseqüents, seran els únics que per anar a Sóller no l'utilitzaran... i pujaran el Coll a llocs de somera, que és el vehicle més ecològic!

Deng Xiaobing, l'hereu de la revolució xinesa, el líder que modernitzà l'Estat comunista més gran del món (però també, qui conduí la tristament cèlebre matança de Tianmen) morí ahir a l'edat de 92 anys. El substituirà **Jiang Zemin**.

28

Un equip de científics britànics han fet una rèplica exacta d'una ovella adulta a partir d'una cel·lula. **Dolly**,

s'anomena l'animalet "clonant"... Jo, fins ara, no li veig a la cosa massa avantatges i més bé li veig perills i inconvenients pel manifest mal gust que tenim els humans... Vos imaginau que en un futur es multipliquessin fruit de la popularitat els "padres **Apeles**"?

Març

1

Un escrit d'acusació d'Esquerra Unida en el "cas Túnel de Sóller" i que inculpa dos membres del Govern, **Berastain** i **Reus**, ha fet volar sabatades de dreta a esquerra i d'esquerra a dreta. Ahir, el conseller d'Economia **Antoni Rami** digué que EU no creu amb l'Estat de Dret i utilitza els tribunals de Justícia per "aconseguir el paradís comunista". Quan el coordinador general de la formació a les Illes, **Eberhard Grosske**, conegué les declaracions del conseller quedà bocabadat: "I aquest què ha begut? es demanava sense poder sortir del seu astorament... Per tots és sabut que els col·legues d'Anguita pixen moltes vegades fora de test, però d'aquí a considerar-los encara partidaris de la "dictadura del proletariat" hi ha tant com de "S'Escull d'enfora" als "Farallons"... nedant.

Ahir mateix, UM, PSIB i PSM donaven per impossible arribar a un acord amb Grosske per treure endavant una nova normativa per restringir l'edificabilitat en el sòl rústic del Pla de Mallorca. La iniciativa del Pacte de Progrés de

passar de 7 mil a 14 mil els metres quadrats com a superfície mínima per a construir no prosperarà per l'exigència d'EU d'augmentar encara més aquests mínims.

5

Francesc Triay (PSIB) va dur ahir al Parlament la proposta de fer públiques les declaracions de renda i patrimoni de tots els alts càrrecs de la Comunitat Autònoma. El diputat socialista argumentà que aquesta mesura era necessària pels escàndols de corrupció que deixen sota sospita els representants polítics. L'oposició i la diputada del Grup Mixt **Joana Aina Vidal** varen donar suport a la petició. Sols el PP la rebutjà amb l'excusa que això "posaria en perill de segrest i robatori els alts càrrecs i que aquesta mesura va en contra la Llei de l'honor i la intimitat i la pròpia imatge". **Triay** (políssim!) va confessar als diputats populars que havia copiat aquesta iniciativa de la presentada pel PP a Castella la Manxa i Extremadura (comunitats governades pel PSOE), i que allà s'aprovarien sense que al PP l'importàs que això "posàs en perill de segrest els alts càrrecs socialistes, ni fes malbé el seu honor, la seva intimitat ni la seva imatge"... Hipòcrites i cícnics!

7

Avui la cosa va de jutges, jutjats, judicis i jurats... de tot menys de Justícia!. **Miguel Otegui Unanue** és un "bon xaval" que un dia del mes de desembre del 1995 disparà i matà dos agents de l'Ertzaintza a Itsasondo (Guipúscoa) perquè va creure que l'anaven a detenir

per pertànyer a Jarrai (organització que com tothom sap es dedica a ajudar els ancians a creuar els semàfors). Doncs bé, ahir el jurat popular que l'ha jutjat per "tan poca cosa", l'ha absolt i posat en llibertat sense càrrecs en aplicació de l'eximent de "trastorn mental transitori"... Pareix ésser que el jurat també dicta la sentència en el mateix estat!

En voleu més?... El jutge de l'Audiència Nacional, **Baltasar Garzón**, ha demanat al govern dels Estats Units la desclassificació dels papers de la CIA sobre la repressió de la dictadura argentina a finals dels anys 70... En el Pentàgon segur que creuen que es tracta d'una broma!

11

Estan de brega en el Parlament de les Illes Balears a causa del nomenament -a proposta del PP- de **Marilena Jover** per ocupar la Sindicatura de Comptes de la nostra Comunitat. El càrrec ha de ser consensuat per un 60% dels diputats i aquí està el mal: a l'oposició (socialistes, sobretot) no els ha agradat gens que **Marilena** —per ser la filla de **Francisco Jover** i per haver tingut alguna participació a l'empresa **Inverbroker**— sigui la màxima responsable dels comptes públics. Pareix ésser que a **Marilena** no li falta currículum per ocupar el càrrec... el que pareix més bé, és que al seu currículum li sobren noms i llinatges!

12

Francisco Javier Gómez Elosgui, psicòleg de la presó de Martutene, va morir ahir a Sant Sebastià de dos trets al cap en un nou

QUADERN D'APUNTS

atemptat d'ETA. Es donà la circumstància casual que dos policies de paisà veïren com es produïen els fets des d'un bar on preniën cafè, i segons després deteniën l'autor del crim, un membre del comando Donostia, **Fernando Elejalde Tapia**.

13

Ahir, en el debat sobre l'Estat de les autonomies que va tenir lloc al Senat, vàrem tenir un exemple claríssim del que significa "no pintar res de res". Acabava d'intervenir el president extremeny **Rodríguez Ibarra** i li tocà el torn al nostre president **Jaume Matas**... No és que el que diu Matas sigui d'allò més apassionant, ni tant sols interessant, però és una vertadera falta de respecte el que tothom s'aixecàs i el deixàs xerrant tot sol!

És molt probable que enguany el **Barça** tampoc guanyi la Lliga, però l'espectacle d'ahir vespre a l'eliminàtoria de la Copa del Rei amb l'Atlètic de Madrid mereix el qualificatiu d'"inoblidable". Després d'un 0-3 en contra a la primera part els "culés" eliminaren els "colchoneros" per 5 a 4. **Ronaldo** va marcar tres gols. Però el que no oblidarà mai aquest partit serà, a ben segur, el jugador de l'Atlètic **Milinko Pantic** que en va marcar quatre... i així i tot, no bastaren!

17

Albània crema pels quatre costats. La població d'aquest petit país balcànic encetà una revolta per la fallida de tot un entramat bancari que donava interessos al cent per cent. Ara, la població en connivència amb els militars, han saquejat els

arsenals d'armes, incendiat les comissaries de policia i arrasat tendes i museus... tot menys la fàbrica de la **Coca-Cola**. Els empleats de l'empresa de refrescs han substituït la bata blanca pel fusell Kalashnikov per defensar-se d'aquesta situació d'anarquia. "Som el símbol mundial de la Llibertat" deia orgullós un obrer de la fàbrica... Albània: entre l'anarquia i el miratge.

18

Pocs dies després de les darreres eleccions municipals i autonòmiques, l'exbatle de Ses Salines, **Jordi Galmés** i altres dos regidors "populars", amagaven un micròfon en el despatx del batle dos dies abans que es constituís el nou Consistori per un pacte entre PSIB i UM que els deixava fora de la batlia amb Galmés al capdavant. Ahir, en el judici que es va celebrar a l'Audiència Provincial, els tres acusats digueren que es varen inspirar en el Cèsid "per fer una broma"... Son admirables aquests del PP: perden les eleccions, perden la batlia i encara estan per fer bromes!

El que no és per fer broma és la mort d'onze immigrants il·legals africans en bolcar un camió que els duïa amagats entre un carregament de botelles de vidre. L'accident es produí entre els municipis de Figueres i La Jonquera en direcció a França. El fet destapa no sols la tragèdia de milers de nord-africans que cerquen el paradís a Europa, sinó l'existència de "màfies" que fan negoci amb la misèria dels pobres.

19

El jutge del "cas Túnel de Sólter", **Joan López Gayà**, dictà ahir l'acte d'obertura de judici oral contra l'ex-president **Cañellas**; el conseller de la Funció Pública, **Berastain**; l'exconseller d'Obres Públiques, **Jeroni Saiz**, i l'empresari adjudicatari de les obres, **Antoni Cuart**. Tots ells són ara en llibertat provisional. Poc després de saber la decisió del jutge, **Berastain** anunciava la seva dimissió com a conseller del govern de **Jaume Matas**. Per la seva part, **Cañellas** anunciava que deixava la presidència del Grup Popular en el Parlament, això sí, només "temporalment" i que a partir d'ara no diria ni "mu"... *Opinions a la carta: mentre l'oposició diu que no n'hi ha prou i demana que "l'amo" abandoni l'escó i l'acta de diputat, Matas alaba el seu "tarannà" i Carlos Cañellas, diputat i germà de l'expresident, veu "mans estranyes que no sé d'on vénen ni què volen"...* Haurem de consultar **Rappel**.

20

L'excarcelació ahir de l'exagent del Cèsid **Juan Alberto Perote** va coincidir justament el mateix dia que la Sala Tercera del Tribunal Suprem deliberava sobre la desclassificació dels papers secrets que el mateix Perote va robar i que afecten la guerra bruta dels GAL contra ETA... Casualitat? Pot ser, però el cert és que tenim un altre exemple de com només els "xoriços" més vulgars esperen entre barrots que se'ls jutgi.

21

Mario Conde s'apropià el 1990 de 600 milions de pessetes de **Banesto** a través

d'una factura falsa a nom de la societat **Argentia Trust**. Per aquests fets, l'Audiència Nacional el condemnà ahir a sis anys de presó, a una multa de 18 milions de pessetes, a tornar els doblers i a una inhabilitació especial per administrar entitats financeres durant el temps de condemna... Ara mateix vos pos messions que no trepitjarà la presó!

28

Els cadàvers de 39 persones, entre els 26 i els 72 anys, foren descoberts ahir a una luxosa mansió de San Diego (Califòrnia). Pareix ser que eren membres d'una secta, "**La Porta del Cel**", i que es suïcidaren amb un còctel de puré de poma, vodka i barbitúrics. Estaven fermament convençuts que una vegada morts viatjarien a la coa del cometa **Hale-Bopp** cap a l'eternitat i la presència d'un déu que anomenen **Tí**.

Un membre d'una altra secta -aquesta molt més perillosa que la d'aquells infeliços nord-americans tocats del boll- anomenat **Josu Zabala**, de 26 anys, fou trobat ahir mort per uns excursionistes en una zona boscosa de Deba (Guipúscoa). **Zabala**, que era membre del comando Nafarroa d'ETA es va suïcidar amb la seva pròpia pistola. Amb aquest ja són dos els terroristes d'ETA i un dirigent de HB que s'han suïcidat en el darrer mes... A hores d'ara, **Josu Zabala**, **José Maria Aranzamendi** i **Eugenio Aramburu**, deuen volar a la coa del cometa **Fana-Tisme** cap a l'eternitat i la presència d'un déu que anomenen **Independentzia!**. □

DIETARI DE FETS I FESTES

NOTÍCIES D'AQUÍ

GENER

8

Ahir va morir na Francisca "d'Es Pont". Francisca Palmer Taverner que va néixer l'any 1903, tenia per tant 94 anys. Descansi en pau. **Pino Sturniolo.**

15

Ahir, els nostres veïns de la Fundació S'Olivar d'Estellencs, Joan Carrero i Xisco Martorell, començaren a la seu del Parlament Europeu a Estrasburg una vaga de fam per protestar contra la passivitat i la inoperància de l'ONU i dels governs europeus i nord-americà en l'assumpte dels Grans Llacs africans. Al mateix temps, a Palma, altres membres de la Fundació es mobilitzaven de forma pacífica davant el Consolat dels Estats Units per donar suport als seus dos companys i criticar l'actitud de Washington "que tenint un gran poder per aturar la guerra es dedica a vendre armes a Zaire, Burundi o Rwanda". Els membres de S'Olivar afirmaren que tenen la moral molt alta per continuar protestant fins que siguin escoltades les reiterades demandes d'ajuda urgent als centenars de milers de refugiats en aquesta zona. **F.Palmer.**

19

Per segon any i recuperada la tradició s'han tornat a recuperar les Beneïdes de Sant Antoni. L'Associació Cultural ha pres la iniciativa i gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament, de l'Associació de Veïns i de particulars, ha estat un èxit, ja que el nombre de participants tant amb carrosses com a peu ha estat important. Arreu del poble hem pogut veure dimonis, *santan-tonis*, pagesos i pageses, ases (de quatre potes), coloms, cans, gallines... Un cop acabades les beneïdes

per part del pare Montojo, hem posat en marxa "sa torradora" i vengam sobrasada, botifarrons... i sobretot, vi de Jumilla per fer-ho passar millor... Ah! i per acabar, una nota important: enguany Sant Antoni no ha sofert cap accident! **Associació Cultural.**

22

Segons publica avui el "Diari de Balears" l'Ajuntament aprovarà aquesta mateixa setmana l'avanç de les noves Normes Subsidiàries que regularan en el futur l'urbanisme del terme mu-

nicipal. Segons titula el diari, la nova norma no contempla cap zona urbanitzable i qualsevol construcció que es faci haurà de conservar la tipologia característica del poble. A més, l'Ajuntament pretén fixar restriccions a la construcció de noves casetes d'eines que no han estat sinó l'excusa per botar-se la llei i fer vertaders xalets. Segons el batle, Tomeu Pericàs, amb les noves mesures urbanístiques i amb la possibilitat de comptar amb aparcaments per a cotxes i autocars, el poble

pot cobrar vida i revitalitzar-se econòmicament... Quan els fonaments del poble estiguin posats, només farà falta que els estellenquins hi posem les ganes, la voluntat, l'entusiasme i... el "bon rollo". **F.P.**

28

"A Estellencs li ha arribat l'hora de començar a fer feina pel seu futur després de molts d'anys perduts que ara s'hauran de recuperar". Així ho diu l'apunt que amb el títol "Comença el camí" acompanya la crònica que avui publica el

DIETARI DE FETS I FESTES

"Diari de Balears". Segons informa el diari, el grup de l'oposició municipal IDEES es mostra molt satisfet per l'aprovació inicial de l'Avanç de les Normes Subsidiàries. Els regidors independents, Mariona Ràfois i Jordi Magrinyà, valoren molt positivament l'aprovació per unanimitat de la nova normativa i les seves intencions ja que fins ara l'urbanisme del municipi s'ha regit per normatives desfasades. Destaquen, per exemple, el fet d'obrir un nou vial que des de l'entrada al poble (venint de Banyalbufar) i en direcció a la Cala pel camí curt, descongestionarà el centre del poble del trànsit rodat. Amb aquest nou vial se pretén a més la creació de diferents espais per a aparcaments. Els regidors de l'oposició reclamen la necessitat de fer un inventari de fonts, síquies, possessions, miradors, tafones, molins i camins per incloure Estellencs a dins un catàleg de rutes de turisme d'interior... Hi ha molta feina que fer... i poca gent per fer-la! **F.P.**

Avui ha mort na Margalida "Genra". Dilluns faran les exèquies i el funeral. Descansi en pau. **C.Jover.**

3

Ahir vespre, un reportatge del programa de TV3 "30 minuts" es dedicà a l'adquisició de sòl mallorquí per part dels alemanys. "Mallorquinitzar els alemanys o germanitzar Mallorca" fou una de les preguntes formulades. Sota el títol "Envoltada pel marc" el reportatge va mostrar les dues cares de la moneda: el lliure mercat i la por a les con-

seqüències de vendre la terra. Entre els testimonis que participaren donant el seu parer n'hi va ver un que ens és ben conegut: "en Boès". El propietari de "Ses Costes" és un dels cinquanta mil alemanys que tenen propietats a Mallorca. Presentat com a milionari, professional liberal i que treballa des de la seva casa estellenquina gràcies a les bones comunicacions, Frédéric Boès manifestà que Mallorca no ha de perdre la seva personalitat... Que els alemanys ens hagin de recordar la necessitat

de conservar el nostre patrimoni cultural i paisatgístic no diu res en favor de la consciència dels mallorquins que es mostren insensibles i que opinen que això és una "mania" de radicals i ecologistes amb ganes de tocar els... nassos!
F.P.

6

Avui a horabaixa s'ha fet Sa Rueta dels nins. A les tres han fet un pasacarrers per arreplegar gent i convidar-la a berenar... Tots anaven molt "guapos". **C.J.**

8

Ja tornam a ser a Carnaval! Com ja és habitual en aquests dies, l'Associació Cultural ha organitzat la festa i el ball de desfresses que cada any que passa és més intensa i participativa. En el Saló d'Actes hi havia un bon grapat de "rambos", indis, pistolers, femelles amb les cames ben peludes, homes que eren autèntiques "sevillanes" i madones de possessió, dones que ja els agradaria a moltes tenir aquest "porte", caníbals, ye-yes dels anys setanta, perruques vermelles i verdes, metges un poc sanguinaris i unes infermeres que curaven a qualsevol malalt... I sobretot, bona música i molt de brou, fonamentals per cre-

FEBRER

1

DIETARI DE FETS I FESTES

premis Nobel i tots els grups parlamentaris del Parlament Europeu hagin firmat els dos documents elaborats per ells reclamant una immediata i decidida acció de pau a la regió dels Grans Llacs africans. "Des del començament vaig assumir que aquesta era una acció d'alt risc, el mateix que sofriren milers de germans meus a Burundi, Rwanda i Zaire" manifestava ahir Joan Carrero des de Brussel·les. **F.P.**

15

"Estellencs mobilitza la Mancomunitat per millorar el transport públic comarcal"... Això ho diu el titular del "Diari de Balears" d'avui. I és que en la darrera sessió plenària municipal es va aprovar per unanimitat una moció presentada pel grup IDEES, en la qual s'instà la Conselleria de Transports que obri una mesa de negociació amb l'empresa que fa la línia "des Correu", i a la qual hi participin els tres municipis afectats (Banyalbufar, Esporles i Estellencs), la Mancomunitat de Tramuntana, representants de la Conselleria de Turisme, del Ministeri d'Educació i de les Associacions de Pares d'Alumnes... Tots plegats, massa gent com per poder

ar un ambient immillorable **C.J i A.C.**

11

Una informació apareguda avui al diari "La Voz de Balears" afirma que a la part forana de Mallorca hi ha més de vint-i-sis mil vivendes desocupades sense arrendar, buides i en perill d'esbucament. Segons les dades que publica el diari, a Estellencs n'hi ha en aquestes condicions seixanta-sis... Facem comptes: 66 vivendes per una mitja de tres habitants per casa, fan un total de 198 habitants... Habitants que ara mateix no hi son, ni consumeixen, ni omplen la Plaça, els cafès o els restaurants... Quasi dos-centes persones que per ventura sí farien rentable que a Estellencs hi hagués més servicis i botigues de les que hi ha. Més llocs de feina i, en definitiva, més vida pel poble... Convendria que abans —o al mateix temps— que es cerquen altres solucions, mirassim el que tenim més a prop per preveure els problemes que tendrem més endavant si no "repoplam" el poble.... **F.P.**

13

Segons publica avui el "Diari de Balears", la darrera sessió plenària de l'Ajuntament d'Estellencs va

aprovar per unanimitat un manifest de solidaritat amb la Fundació S'Olivar amb la finalitat de donar suport als membres d'aquesta i veïns del poble, Joan Carrero, Francesc Martorell, José Luis Gil i Joana Volosín, que ara mateix fan una vaga de fam a Brussel·les i a Madrid per denunciar la situació als Grans Llacs Africans. L'Ajuntament remetrà la moció a tots els ajuntaments de Mallorca perquè donin suport a la tasca d'aquests estellenquins de S'Olivar... Enhorabona als nostres re-

gidors i regidores pel seu gest! També els signes i els exemples solidaris són importants! **F.P.**

14

Joan Carrero i Xisco Martorell, president i membre respectivament de la Fundació S'Olivar d'Estellencs, ja duen 30 dies en vaga de fam. Segons anunciaren ahir, continuaran la seva acció pacífica i silenciosa fins el proper dia 24 de febrer, data en la qual es reuniran els ministres d'Exterior de la Unió Europea. Fins ara han aconseguit que dotze

DIETARI DE FETS I FESTES

treure un acord que sigui satisfactori per a tots!... I no és que els nostres regidors no se conformin amb ben poca cosa: amb dos viatges diaris, d'anada i tornada, un el matí i un altre d'horabaixa, tots els dies de l'any inclosos els caps de setmana, i que aquest horari es faci venir bé amb l'horari escolar... La moció aprovada proposa a més estudiar d'allargar el trajecte fins Andratx (almenys els dimecres, dia de mercat). **F.P.**

18

Avui migdia han aparegut penjats al balcó de l'Ajuntament dos llaços, un blau i un negre. El blau, com tothom sap, és en solidaritat amb els segrestats d'ETA Ortega Lara i Cosme Delclaux. Del negre han dit que era per recordar la tragèdia dels milers de morts a Rwanda... Només hi faltava el llaç roig de la lluita contra la SIDA... i el verd dels ecologistes... i el blanc de la infància... i el groc... i el rosa... Hi ha tantes causes a recordar i amb les quals mostrar-se solidari i el nostre balcó és tan petit!... **C.J.**

26

Aquest matí han dit per la ràdio que Juan Carrero i els seus altres companys de la Fundació S'Oliver d'Estellencs han deixat la vaga de fam ja que han aconseguit el que pretenien: que es convoqui la reunió per tractar i donar solució al problema dels refugiats rwandesos. Una tassa de brou, una mica de pastís de brossat i un suc de tomàtiga han estat els primers aliments sòlids que ha pres Carrero després de 42 dies de dejuni voluntari. **C.J.**

Publica avui el "Diari de Balears" que l'oposició municipal al nostre Ajuntament, IDEES, vol que d'una vegada per totes es resolgui el problema de les concessions de llocs d'amarrament i d'ús de les instal·lacions del Varador. Els dos regidors, Mariona

Ràfols i Jordi Magrinyà, diuen esser partidaris de començar de zero, analitzant cas per cas les adjudicacions de les places i que per fer això i posar ordre cal una clara voluntat política per part de la majoria municipal... Mentrestant, el batle, Tomeu Pericàs, afirma que encara està esperant que l'Administració respongui a la petició d'una nova concessió per deu anys o més per tal de posar-s'hi... "Quien espera, desespera"... i tractant-se de l'Administració encara més! **F.P.**

MARÇ

2

Per avui, l'Associació Cultural havia decidit que fer una excursió pel Camí de l'Arxiduc no era una mala idea. Devers les 10 del matí un grup d'estellenquins ha sortit des de Valldemossa per un camí una mica rosi i que s'ha compost a mida que passava el temps. Les vistes d'avui, tant cap a la mar com cap a la muntanya, han estat impressionants. Al migdia, quan érem al punt més alt del trajecte, hem aturat una estona per pegar una mos-

segada i recuperar forces. Cap a les dues de l'horabaixa els caminants hem començat a davallar deixant el majestuós Puig del Teix a l'esquena i passant per dins d'un espès alzinar. Hem tornat al punt de partida una mica cansats però satisfets de passar un dia tan intens i agradable. La conclusió ha estat la mateixa per tothom: tal vegada l'excursió més interessant de les fetes fins ara. **A.C.**

5

Joan Carrero i Xisco Martorell arribaren ahir a Mallorca després de 42 dies en vaga de fam a Brussel·les, París i Estrasburg. Carrero —que durant la vaga de fam arribà a perdre tretze quilos de pes— manifestà el seu agraïment a tota la societat mallorquina per les seves mostres de solidaritat... És a ells pel seu sacrifici personal en favor de milers de vides anònimes a qui se'ls ha d'estar agraïts! **F.P.**

7

Avui hi ha hagut un "sopar de dones" i així mateix se n'han reunides unes 32... Pareix que en aquest poble no hi ha gent, però a l'hora d'anar a sopar mira si en surten! **C.J.**

Publica el "Diari de

Balears" en la seva secció de la comarca de la Serra de Tramuntana que les restriccions pressupostàries del Govern Aznar obliguen a tots els municipis de l'Estat a retallar les seves inversions, fins i tot els pobles com el nostre que manco rebem o que més necessitats tenim. Per això, el Pla d'Obres i Serveis del Consell de Mallorca per enguany s'ha vist reduït en uns cent milions de pessetes per poder finançar tots els projectes mediambientals, de creació i millora d'infraestructures i d'informatització i modernització dels serveis municipals. Diu el diari que en un intent de no perjudicar massa a ningú, els tècnics i polítics del Pacte de Progrés fan comptes... Quedarà alguna cosa per a nosaltres? **F.P.**

9

Per avui, continuant la tasca de recuperar festivitats i tradicions, l'Associació Cultural ha organitzat una berenada a "Ses Serveres" recordant "Es Recreo" que es feia abans. Damunt les onze i mitja tots els participants han partit des de Plaça per la carretera d'Andratx caminant fins arribar al camí de Sa Coma. Des d'aquí per amunt i cap a Ses Serveres. Un parell de foguerons ha estat el pri-

DIETARI DE FETS I FESTES

mer que havien preparat els organitzadors perquè en arribar tothom ja trobàs el caliu a punt. Després d'una bona torrada, una estona de tertúlia i jocs per als més petits, han davallat cap el poble, on s'ha acabat la festa menjant ensaïmada... Ningú no pot dubtar de la importància d'aquestes activitats per mantenir la cordialitat entre els estellenquins. **A.C.**

Segons publica avui el "Diari de Balears" els pressuposts municipals de l'Ajuntament d'Estellencs per enguany ja estan llests i pugen a uns cinquanta milions de pessetes; setze dels quals es destinaran a diverses inversions. Aquest apartat d'inversions inclou les aportacions municipals al Pla d'Obres i Serveis del Consell per soterrar les línies elèctriques, o al "Pla Mirall" per a la dotació de mobiliari urbà i ampliar l'entrada al poble des de Banyalbufar. En aquest darrer cas, les obres consistiran en ampliar el pont dels Rentadors i crear voreres pels vianants. **F.P.**

11

Segons publica avui el "Diari de Balears", el grup de l'oposició a l'Ajuntament, IDEES, reclama a l'equip de govern que posi ordre a les finances municipals per així conèixer l'estat real dels comptes públics. Pareix ésser —segons la petició del regidor independent Jordi Magrinyà— que no es poden tancar els pressuposts d'ara mentre no es revisin i tanquin els comptes que han quedat "penjats" des de fa anys. De fet hi ha 400 mil pessetes pressupostades perquè una empresa especialitzada pugui controlar la caixa municipal. "No podem continuar així —afirma el regidor de IDEES— sense posar ordre i sense saber l'estat real de la situació comptable"... Deu tenir raó el regidor i més si és ver com ell mateix informa que l'Ajuntament ha de pagar una multa d'un milió cent mil pessetes per no haver co-

brat als usuaris el cànon de l'aigua "per un error"! **F.P.**

13

Avui de capvespre dos excursionistes han anat a la farmàcia per donar part que una senyora major s'havia romput un peu i no es podia moure. Han avisat la Guàrdia Civil i una ambulància. La qüestió és que no se sap com, eren les vuit del vespre i no l'havien davallada, llavors ha vingut una UCI, dos camions de bombers i fins a les 22 hores que en Lluís Capa i en Marcus s'han enfilat cap en es Puig amb els bombers, fins que l'han trobada i davallada amb llitera cap a Ses Serveres. Tota aquesta peripècia ha acabat a la una de la matinada. **C.J.**

14

El pare Miquel de sa Fundació de S'olivera exposa a partir d'avui una mostra de pintura a l'oli a S'Escorxador de Pórtol fins el 22 de març. L'objectiu es recaptar fons per als damnificats de la zona dels Grans Llacs africans. **C.J.**

15

Segons publica avui el "Diari de Balears", l'avanç de les Normes Subsidiàries que regularan el futur urbanisme d'Estellencs ha passat la primera exposició al públic

sense problemes... Senyala el diari que en tot aquest temps sols s'han presentat algunes propostes i curiosos "suggeriments" sobre el dret de pas pels camins rurals, o —com plantejava un altre— "de la conveniència d'ampliar el nucli urbà fins ca seva"... A partir d'ara, serà la Comissió Insular d'Urbanisme la que sometrà l'avanç de les Normes a estudi i, si pertoca, a aprovació. **F.P.**

16

Tal com ja ho va anunciar fa un mes, el "Diari de Balears" informa avui que després de les festes de Pasqua es començarà a discutir la millora del transport públic per a Estellencs, Banyalbufar i Esporles. Això serà quan el delegat del Ministeri Francesc Romero tingui les xifres i dades de tots els alumnes d'aquesta zona que necessitaran d'un transport col·lectiu per anar a escola. Però no és sols el problema del transport escolar en què s'hauran de posar d'acord els ajuntaments d'aquests tres pobles, la Mancomunitat de Tramuntana, la Conselleria de Turisme, el Ministeri d'Educació i les diferents associacions de pares d'alumnes; també hi ha la qüestió d'acoblar els horaris escolars segons tempo-

rada amb el servei regular, "es Correu", i que a Estellencs interessa allargar fins a Andratx, almenys els dimecres, dia de mercat, i els caps de setmana... Es necessiten amb urgència voluntaris valents, arriscats i amb molta de paciència per anar a les reunions. **F.P.**

21

Avui, el "Diari de Balears" titula sobre els pocs doblers que el Govern de Madrid i el Govern Autònom han aportat a la Mancomunitat de Tramuntana per a fer obres. Segons informa el diari, el Consell Insular i els ajuntaments d'Esporles, Estellencs, Puigpunyent i Banyalbufar han hagut d'assumir en els seus pressuposts d'enguany la major part del finançament dels projectes presentats al Pla d'Obres. El Ministeri d'Administracions Públiques i el Govern de Jaume Matas només han aportat fons per a la segona fase del sanejament de Banyalbufar per valor d'uns vint milions de pessetes. En total, seran quaranta els milions que aportarà el Consell de Mallorca per a tots els pobles que formen la Mancomunitat de Tramuntana, mentre que els ajuntaments aportaran un total de quasi devuit milions. Pel que fa

DIETARI DE FETS I FESTES

al nostre poble, està previst el sotarrament del cablejat elèctric amb un pressupost de 12.778.000 pessetes dels quals l'Ajuntament aporta devers 3 milions i el Consell 9 milions i mig. **F.P.**

27

Comencen les vacances de Pasqua y els primer turistes que baixen a la Cala es troben amb la desagradable sorpresa de veure com encara no s'han recollit els fems que es bolcaren a finals del passat estiu... Serà possible que durant sis mesos ningú hagi vist que els quatre bidons que hi ha estaven vessant fems? **A.V.**

28

Aquesta matinada ha nascut en Jesús a Estellencs. Enhorabona als seus pares, n'Antònia i en Jesús. **C.J.**

30

Dia de Pasqua, el poble està ple de cotxes, la carretera també. A causa d'un cotxe mal aparcat, un autobús que anava en direcció cap Andraitx no aconsegueix donar la volta del pont i es forma un embús impressionant. Tres quarts d' hora han estat necessaris per aconseguir que l'autobús reprengués la marxa... Però només arribar a Plaça s'ha topat amb un altre autobús que venia en sentit contrari i ja ha estat el caos. **C.J.**

Dietari

de fets i festes

Coordina:

Cati Jover

Col.laboren:

Associació Cultural

Associació de Veïns

F. Palmer

Pino Sturniolo

CRÒNICA DE SUCCESSOS

Crònica d'un rescat accidentat

Maria Lluïsa Nicosia va fer per "A Vistes des Poble" un seguiment detallat, minut a minut, del rescat d'una excursionista de 74 anys accidentada per la falda del Galatzó. Sols es tractava d'un turmell romput, però es necessitaren vuit hores i mobilitzar quasi trenta persones... Tot un rècord Guinness!

A les 16:00 hores del passat dia 13 de Març, una turista es lesionava pel camí del Puig de Galatzó. Dues amigues que l'acompanyaven se queden amb

ella mentre el seu marit baixa al poble per demanar ajuda. Són per "Es Pas de Na Sabatera".

A les 17:00 hores, arriba l'home a la farmàcia d'Estellencs i explica a en Rafel el que ha passat. El farmacèutic crida per telèfon a la Guàrdia Civil donant avís que hi ha una dona ferida pel camí del Puig.

A les 18:00 hores, dos guàrdies civil i el marit de la senyora accidentada constitueixen el primer grup de rescat i comencen a pujar. Al cap d'una estona, un dels guàrdies torna a baixar per avisar els bombers, a una ambulància i a Protecció Civil (!).

A una hora sense precisar, arriba una ambulància que es queda en el poble esperant.

A les 20:15 hores arriben dos camions de bombers, un d'ells bastant gran i l'altre més petit. S'aturen i aparquen per devers la pizzeria i des d'allí parteix el segon grup de rescat: un guàrdia civil, vuit de protecció civil, dos bombers amb una camilla i tres sanitaris; als qual se'l afegixen dos voluntaris del poble (potser, no estic segura, n'Agustí i en Gaspar Monjo). Un bomber es queda amb els camions. El segon grup de rescat puja de cap a Ses Serveres i per es "Pas des Cossi" surt a cercar la turista accidentada.

A les 21:20 hores la central de Santa Ponça avisa al bomber que ha quedat de reserva que un equip de relleu vé cap aquí.

A les 22:00 hores es rep una comunicació del segon grup demanant ajuda: han arribat al "Pas de Na Sabatera", però degut a que el camí és molt difícil no poden continuar... El bomber de reserva els avisa que els reforços estan de camí.

A les 22:00 hores arriba el relleu de bombers. Al mateix moment arriben en "Mateu s'Esporterí" i el seu fill, Lluís Capa, que manifesten que "és una vergonya que en aquestes hores de la nit encara no hagin devallat aquesta dona". En Mateu informa els bombers que el camí més fàcil

i més ràpid per arribar allà dalt és per "Son Fortuny". Dit això, es constitueix el tercer grup de rescat (!). En Lluís Capa i n'Adriano decideixen acompanyar-los.

A les 22:20 hores, mentre puja el tercer grup de rescat ja ha començat a baixar el primer i el segon grup amb l'accidentada... però per un camí diferent dels que puguen. La comunicació des d'abaix amb els que baixen es fa impossible perquè la seva emisora mòvil no funciona. El bomber de reserva comunica als que puguen la circumstància, però aquests ja han arribat a dalt i amb menys de 35 minuts! Lluís Capa, que no vol haver fet el camí per res, decideix, amb quatre bombers més, perseguir i atrapar els altres grups (que ara ja van junts cap avall) abans que arribin a "Ses Serveres" passant pel davall d'"Es Morro". N'Adriano i un altre bomber, però, han de tornar pel mateix camí que han pujat per recollir el cotxe que els ha duit fins a les "Cases de Son Fortuny".

A les 23:00 hores es pot observar des de la pizzeria una caòtica circulació de gent per la muntanya. Hi ha llums que ja s'han amagades pel darrere d'"Es Morro", mentre que unes altres, que les perseguien, passen pel davall del massís a *tota pastilla*. I per si encara faltava alguna cosa més, n'Adriano i el bomber que baixaven a recollir el cotxe... s'han perdut!

A les 24:00 hores, després d'una hora sense veure llums ni rebre cap notícia, sabem que n'Adriano i el seu company han trobat el cotxe i es dirigeixen directament al punt quilomètric 97 a trobar-se amb els tres grups de rescat que duen l'excursionista accidentada... Res més que un turmell romput!

A la 01:00 hores, quan part dels bombers tornen a cercar els seus camions, ja hi ha dues ambulàncies que esperen i tres sanitaris... "Sólo hemos venido por si acaso"... Per si de cas faltava gent? ☐

☑. **Maria Lluïsa Nicosia**

PROTAGONISTES

Malgrat el seu extraordinari "currículum", **MARILENA JOVER CASASNOVAS**, la filla major den Francisco Jover, fou vedada pels socialistes per a ocupar el càrrec de Síndic de Comptes

L'inconvenient del llinatge

Maria Salom (PP): *"El que s'ha fet amb Marilena Jover és una injustícia. S'ha refusat una persona sense sospita, sense cap procediment judicial en curs, ni significació política"*

Francesc Triay (PSIB): *"El PP no ha volgut consensuar"*

A VISTES DES POBLE.-

Quan el passat 6 de març el Partit Popular presentava els seus candidats per ocupar la Sindicatura de Comptes —institució que resta pendent de creació des del 1987— una bomba va esclatar entre l'oposició parlamentària formada per socialistes, nacionalistes, regionalistes, comunistes i "grup mixt". La causa del rebombori va ser que entre els noms proposats pel PP hi figurava el de la filla major del nostre veí, Francisco Jover, corredor de comerç, exprofessor universitari de l'Escola de Comerç i Empresarials i exconseller preautonòmic en temps de la UCD, Marilena Jover.

El reglament per a designar els Síndics de Comptes, exigeix que tractant-se de càrrecs institucionals i de caràcter tècnic de màxima rellevància, el suport als candidats ha de sumar necessàriament una majoria reforçada del 60% dels vots de la cambra autonòmica. Malgrat que el PP té majoria absoluta al Parlament de les Illes Balears, no compta amb els vots suficients com per poder nomenar els seus candidats sense consensuar-los amb el principal grup de l'oposició, el socialista. El reglament, per tant, exigia que els tres candidats que conformen la Sindicatura de Comptes, dos del PP (Marilena Jover i Ignaci Simonet) i un del PSIB (Joan Mesquida) tinguessin l'aprovació dels dos grups parlamentaris

que junts sumen el 80% dels vots del Parlament. Els socialistes però, no varen acceptar a Marilena per les seves vinculacions familiars i professionals amb empreses que han estat motiu d'escàndols polítics; i els populars no volgueren substituir-la per un altre candidat.

Segons argumentaren en contra de la candidata del PP, socialistes, nacionalistes i comunistes (especialment dures foren les declaracions d'Eberhard Grosske) la interven-

ció del seu pare el 1984 en el cas de les empreses Zeus y Torcal (empreses constructores propietat d'una cunyada de Gabriel Cañellas i primer dels escàndols que ferí al PP de Balears); més la vinculació d'ambdós, pare i filla, amb les agències d'inversions Brokerval i Inverbroker, posaven en dubte el caràcter independent i imparcial de la candidata. Membres de l'oposició recordaren que en la pràctica, el Síndic de Comptes podria investigar qüestions molt "delicades" per al Govern com són les de l'empresa Yanko o la Societat Balear de Capital Risc, on s'injectaren més de mil milions de pessetes amb dubtós criteri.

La Sindicatura de Comptes era una de les prioritats del president del Parlament Joan Huguet per aquesta legislatura. "El Síndic de Comptes -deia Huguet- és un càrrec bàsic dins l'ordenament jurídic de la nostra Comunitat i, com a tal, ha de néixer sense cap sospita sobre la seva imparcialitat en la tasca de revisar els comptes, les inversions i la gestió del Govern i dels Consells Insulars".

Tampoc han faltat les veus d'alguns analistes o de polítics com Maria Antònia Munar (UM) que pensen que sense una voluntat política real de donar cos al Síndic de Comptes, el sector "canyellista" del Partit Popular ha deixat "cremar" Marilena Jover sabent que la seva candidatura no seria acceptada per l'oposició. □

BAR - RESTAURANT
MONTIMAR
CUINA MALLORQUINA
ESTELLENCS - Mallorca
Tel.: 618576

Restaurant
SON LLARG
Plaça Constitució, nº 6
Teléfono 61 85 64
07192 Estellencs - Mallorca

ES FA SABER

El CIM aprovà amb els vots favorables de tots els partits —excepte el PSM que defensava la data del 31 de desembre— que aquesta sigui a partir d'ara la Diada de Mallorca

12 de setembre

Mª Antònia Munar (UM): *"Que tothom vegi en la Diada el significat que vulgui"*
Damià Ponç (PSM): *"Són els pobles els que fan les diades. I el 31 de desembre se celebra a Mallorca des de temps immemorial"*

A VISTES DES POBLE.-

Tal i com estava previst, en el ple del passat 5 de maig, el Consell Insular de Mallorca decidí amb els vots favorables del PP, PSIB, UM i EU que la data del 12 de setembre sigui, a partir d'ara, la "Diada de Mallorca". Només el PSM, que s'hi oposà radicalment i defensà la data tradicional del 31 de desembre, votà en contra.

El 12 de setembre de 1276 el rei Jaume II jurà el Llibre de Franqueses i Privilegis del Regne de Mallorca, atorgat per Jaume I el Conqueridor l'any 1230. El rei en Jaume, amb la intenció de promoure la venguda de pobladors cristians cap a Mallorca, concedí per al nou regne tot un conjunt d'avantatges destinats a la gent que s'hi volgués establir. Aquests drets i privilegis foren recollits al document conegut com la Carta de Franquesa. Aquest Llibre o Carta de Franqueses suposa el reconeixement dels illencs com a ciutadans de l'època. Un quadre de Faust Morell, pintat l'any 1919 i que roman exposat a la sala de plens del Consell Insular reconstrueix aquest fet.

Dos criteris han primat a l'hora de triar aquesta data. Per una banda, el tradicional 31 de desembre, que fins ara es celebra a Palma era una mala data donada la coincidència amb les festes nadalenques i amb el comiat d'any (nit de Cap d'Any). En contra també hi jugava el

fet que el mes de desembre ja és molt carregat de festes. D'altra, el protagonisme històric del 31 de desembre correspon en bona part a la ciutat de Palma (Festa de l'Estendart).

Arguments en contra del 31 de desembre foren emprats per alguns diputats com Eberhard Grosske (EU) que recordà que aquesta data commemora un autèntic genocidi, una massacre històrica, i que, per tant, convenia cercar una data més

pacífica i que conformàs la personalitat del Regne Independent de Mallorca: *"Les recomanacions de la Unesco són de no fer diada nacional fets d'armes"*.

El 31 de desembre de 1229 commemora l'entrada i rendició de Palma per les tropes del rei Jaume I, i que posaren fi a la dominació musulmana. Segons el Llibre dels Fets, però, hi moriren 30.000 musulmans, re-re un brutal saqueig i múltiples violacions.

Pel PSM i tota la tradició nacionalista que havia adoptat oficiosament el 31 de desembre com a diada reivindicativa, considera que triar-ne una altra distinta d'aquesta és anar contra la commemoració de l'entrada de Mallorca dins l'òrbita cultural i lingüística catalana, i considera que, agradi o no agradi, la nostra societat, la nostra cultura i la nostra llengua són "filles" d'aquells fets.

La Presidenta del CIM, Mª Antònia Munar, reclamà fer del 12 de setembre una festa "en positiu" on tothom es senti representat. Recordà, amb un intent de conciliar postures, que si els nacionalistes d'esquerres volen rendir homenatge a Jaume I, la coincidència que el 12 de setembre de 1229 es va produir l'arribada del Conqueridor i el desembarcament a Santa Ponça. *"Un mateix dia ens pot unificar a tots, agafant cada partit l'element més significatiu per a ell"*. □

Tel: 618550 - 618529

Fax: 618511

HABITACIONES CON VISTA AL MAR
BAÑO - TERRAZA
AGUA CALIENTE Y FRIA
CALEFACCION CENTRAL
SERVICIO ESMERADO
COCINA SELECTA

ESTELLENCES
(Mallorca)

RESTAURANTE BAR

SERVICIO PERMANENTE
DE 9 A 20 HORAS

COCINA INTERNACIONAL
ESPECIALIDAD EN BODAS
COMUNIONES Y BANQUETES

ABIERTO TODO EL AÑO

Mirador Ricardo Roca

CARRETERA ANDRAITX - ESTELLENCES
MALLORCA

PARA RESERVA DE MESA

TEL. 618527 - ESTELLENCES

Amb l'arribada de la nova secretària a l'Ajuntament els debats municipals s'han centrat més pròpiament en qüestions polítiques que no de caràcter legal o tècnic

Aprovació inicial dels Pressuposts pel 97 amb l'abstenció de IDEES

Els dos grups, popular i independents, presentaren un manifest conjunt de solidaritat amb Joan Carrero i altres membres de la "Fundació S'Olivar d'Estellencs" en vaga de fam per les tragèdies de Burundi, Zaire i Rwanda

A VISTES DEL POBLE.-

L'arribada de la nova secretària ha produït un important canvi en el si del Consistori. No és només l'Ajuntament que funciona millor, també s'ha notat una notable millora en tot allò que entra a formar part de la feines dels plenis, preparació, presentació, documentació afegida, etc... Aquest progrés també s'ha notat en les relacions entre govern i oposició ja que el debat, en compte d'aturar-se en les qüestions més tècniques, s'ha centrat principalment en les qüestions pròpiament polítiques.

La sessió ordinària de dia 3 de gener de 1997, no va tenir massa transcendència; només cal destacar el nomenament de Gaspar Bestard Pérez com a secretari del Jutjat de Pau d'Estellencs, en substitució de l'anterior secretari Llorenç Picornell que ja no fa feina pel nostre Ajuntament. Després, en l'apartat de precs i preguntes, el Batle informà al Consistori que es pre-

veu iniciar les obres d'accés i entrada a Estellencs, immediatament després de les festes nadalenques. Contestant les preguntes dels regidors de l'oposició, explicà que se lligaran amb les obres del Projecte OTI (projecte del Punt Verd, recollida selectiva de fems etc.) i que també es preveu aprofitar les obres per fer la connexió de la xarxa de clavegueram. El batle es mostra d'acord amb l'oposició que les obres necessitin un seguiment especial ja que s'ha de cuidar molt la reconstrucció dels marges.

El dia 24 de gener, es celebrà una sessió extraordinària amb un únic punt d'ordre del dia el "Avanç de Planejament corresponent a les Normes Subsidiàries d'Estellencs". S'exposà el document presentat pels arquitectes Juan Antonio Llobera i Lluís Antonio Corral, que va ser aprovat per unanimitat. S'aprovà també la publicació de l'acord en el BOCAIB i en un diari de la província, així com la seva exposi-

ció pública. En aquest punt s'ha de destacar que això és només el primer pas d'un procés que encara serà bastant llarg, però és un pas molt important ja que és la primera vegada que Estellencs podrà comptar amb unes Normes Subsidiàries d'ordenació urbanística.

La sessió ordinària de dia 7 de febrer, també es va desenrotllar amb plena normalitat. D'aquesta sessió però, s'han de destacar dos fets: el primer, una moció del grup IDEES referida al problema del transport públic al poble. En aquesta moció el grup de l'oposició va fer una anàlisi de la situació evidenciant les carències del servei de transport col·lectiu a Estellencs que darrerament s'ha vist limitat a un sol viatge diari cap a Palma. El grup de l'oposició va demanar, bàsicament, que la Conselleria de Transports del Govern Balear obri una mesa de negociació amb la participació dels municipis d'Estellencs i Banyalbufar, la Mancomunitat de Tramuntana, les diferents APA i la Conselleria de Turisme, amb la empresa de transport, per tal d'aconseguir una major freqüència de viatges, acoblats als horaris escolars i, possiblement, amb trajecte també cap Andratx. La moció fou aprovada amb la unanimitat dels dos grups.

Després, Govern municipal i oposició presentaren un manifest conjunt de solidaritat amb la Fundació S'Olivar d'Estellencs. En aquest manifest es donà suport a la iniciativa de Juan Carrero i els altres membres de la Fundació que, amb una vaga de fam demanaven en aquells dies una ajuda immediata i urgent pels refugiats dels Grans Llacs africans; una intervenció decidida per tal d'aturar el bany de sang que s'està produint en aquells in-

CRÒNICA MUNICIPAL

drets. En aquest document es demana també a tots els Ajuntaments de Mallorca i a tot el poble mallorquí que subscribissin aquest manifest i el fessin arribar al Parlament Europeu.

El dia 7 de març i en sessió ordinària es presentaren els pressuposts municipals d'aquest any. Pel 1997 estan pressupostats en total quasi cinquanta-un milions de pessetes (50.995.370 ptes).

En primer lloc s'ha de dir que els pressupostos s'han anivellat, ja que l'estat d'ingressos com de despeses coincideixen sense que s'hagi demanat cap crèdit. En la memòria explicativa que acompanya els pressupostos s'evidencia que els crèdits assignats en les diferents partides s'han determinat de forma aproximada, sense poder comptar amb la referència exacta que suposen els llibres de comptabilitat a causa de la total absència d'aquesta referència fiable a l'Entitat Local. Després es fa notar l'increment, en el capítol d'ingressos, de l'impost sobre Béns Immobles de Naturalesa Urbana per raó de que aquest impost ha passat d'un 0'2% el 1996, a un 0'4% per 1997. També el valor cadastral ha estat incrementat un 2,6% amb caràcter general.

En el capítol de despeses es destaca la inversió del Pla d'Obres per al soterrament dels cables elèctrics amb una despesa de 12.778.000 pessetes que es pensa cobrir íntegrament amb subvencions. També es remarca la part corresponent a la redacció de les Normes Subsidiàries que és de 3.526.000 pessetes que seran subvencionades en un 85% pel Govern Balear. Finalment es fa notar una partida per pagar una multa a la Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear per irregularitats en la gestió dels tributs en exercicis anteriors (cobrament del cànon de l'aigua).

A diferència de l'any passat, el grup de l'oposició (IDEES) manifestà la seva satisfacció i reconeixement a l'equip de govern i, en particular a la nova secretària, per la feina feta en l'elaboració d'aquests pressuposts. L'oposició agrai també que aquest any els Pressuposts especifiquin les diferents partides i s'hagin acompanyat d'una memòria economico-finan-

cera, la plantilla de personal, etc... No obstant això, els regidors d'IDEES afeïren que trobaven a faltar un major detall en la partida de conservació i manteniment d'infraestructures, i en la partida referida a la biblioteca pública. Després toquen l'assumpte més espinos de la comptabilitat municipal: l'absència de la liquidació de l'exercici anterior i l'avanç comptable del corrent any. Aquests, acusaren una manca de voluntat política per aclarir definitivament l'estat comptable de l'Ajuntament i que això desvirtuava els pressuposts. Manifestaren que per aquest motiu el seu grup s'abstindria en la votació i que tampoc aprovaria cap factura d'exercicis anteriors.

En el torn de rèplica, el Batlle contestà dient que en el seu grup no hi havia desídia ni falta de voluntat política, sinó que el problema radicava en les deficiències administratives dels anys anteriors, a causa dels quals i en qualsevol cas, difícilment es podrien tancar definitivament els comptes. Pericàs, volgué remarcar que en aquest sentit s'han pres contactes amb l'empresa Fornell i amb el servei de cooperació municipal del Consell Insular de Mallorca per intentar resoldre el problema.

Finalment, una vegada acabats els torns de paraula dedicats al debat i a la discussió, es passà a votar l'aprovació inicial dels pressuposts i la seva corresponent publicació i exposició pública, amb els vots favorable del PP i la ja anunciada abstenció del grup IDEES.

Abans de tancar la sessió plenària s'aprovà una moció en favor de la campanya "Iguals en la diferència" contra el racisme i la xenofòbia a Mallorca. L'Ajuntament d'Estellencs donà suport institucional a la campanya i s'oferí a col·laborar en la realització de les activitats educatives que s'organitzin en aquest sentit. Els dos grups, popular i independent, valoraren molt positivament la implantació del Passaport Europeu contra el racisme i acordaren estudiar la situació dels emigrants arribats o residents en el municipi, tenint cura que es respectin els seus drets i promoure la seva integració.

OPINIÓ

Ja en les converses anteriors a la formació de les dues llistes electorals que es presentarien a l'Ajuntament, el tema de la comptabilitat municipal havia sorgit. ¡AUDITORIA!, digueren alguns... Però hi ha paraules que pesen més que el plom.

Ja en aquell moment es perfilaren dos grups. Uns, els que havien seguit de prop les actuacions dels anteriors consistoris, afirmaven que sigui com sigui i amb les paraules que menys molestassin, s'havia d'aconseguir un estat de comptes fiable de l'Ajuntament. Els altres, feien "com qui sent ploure", convençuts que darrera qualsevol intent d'auditar els comptes hi havia "altres intencions".

Quan els del PP es trobaren en el govern s'assabentaren que els de IDEES tenien raó, la situació comptable de l'Ajuntament era: inexplicable, incomprendible i impresentable. I què han fet davant això? No res! Han actuat amb una doble moral. Per un costat han demanat una ajuda al Consell per fer un informe comptable (Informe Fornell) i per l'altre han aprovat els Pressuposts del 96 sense tancar els del 95; han aprovat els comptes del Varador —que ni tan sols quadraven— i tampoc s'han cuidat que l'anterior secretari municipal enviés la documentació a l'empresa que havia d'elaborar l'informe. Ha estat en presentar els pressuposts d'enguany quan la nova secretària s'ha donat que l'empresa Fornell no pot elaborar cap informe perquè no ha rebut cap document. Per culpa d'això hauran d'esperar fins l'any 2002 per tancar finalment els pressuposts, quan es compleixi la prescripció de tots els anys anteriors.

Ara és fàcil donar la culpa a l'anterior secretari, quan l'únic i darrer responsable és el PP d'Estellencs.

□ "Pino" Sturniolo.

ELS PRESSUPOSTS MUNICIPALS A EXAMEN

L'aprovació inicial dels Pressuposts Municipals per l'any 97 amb el vots a favor del Partit Popular i l'abstenció del grup de l'oposició (IDEES) és aquí a debat per conèixer les raons, els avanços i les deficiències que a criteri de les dues formacions presenten els comptes públics del nostre poble

Un calaix de sorpreses

Mariona Ràfols i Vives (IDEES)

L'elaboració anual dels pressuposts municipals representa un punt d'inflexió important dins de la vida administrativa dels ajuntaments. És el moment per reflexionar sobre els objectius aconseguits o no, i comprovar l'estat de salut econòmic, administratiu i laboral del consistori durant l'any que ha acabat. És el moment per presentar les noves actuacions, projectes i propostes que es volen dur endavant en l'any següent. Quina capacitat d'inversió tenim? Quins deutes hem de pagar? Quins crèdits volem afrontar?. En definitiva, és el moment idoni per valorar la feina realitzada per l'equip de govern.

Aquesta valoració comença, econòmicament, amb el tancament comptable de l'exercici anterior. Idò bé, aquest any tampoc s'ha tancat la comptabilitat del curs anterior i amb aquest ja són 14 anys que els diferents governs municipals del PP ens deixen sense saber quin és l'estat comptable de l'Ajuntament.

Enfront d'aquesta trista actitud, la nostra agrupació exigeix, des de fa dos anys que es posi ordre al descontrol financer existent. No podem de cap manera donar suport a uns pressuposts que ràpidament queden desvirtuats i sense cap valor quan comencen a arribar a l'Ajuntament deutes, multes i despeses (més o menys 4 milions) que no eren previstes prèviament i provoquen així greus desajustaments. Per culpa d'aquesta situació hem vist desaparèixer partides que s'havien acordat prèviament i sense cap més justificació. Quin sentit té fer propostes a uns pressuposts que després no s'executen?. Què s'ha fet de les partides destinades a la compra de terrenys per aparcaments o a l'asfaltat de carrers o a l'acondicionament de la platja?... Res, ni rastre!.

L'altre part important dels pressuposts són els ingressos i la seva gestió. I així hem vist com durant l'any 1996 l'equip de govern ha incomplert també el seu compromís de revisar i posar al dia les diverses taxes municipals, de com se li han escapat les plusvàlues, de sentir-se perduts amb la no gestió del varador o de quedar-se enrampats amb els canvis de tensió a 220 v. Són temes que requereixen voluntat i eficàcia, condicions que a vegades no vénen plegades.

Què ens duren els pressuposts del 97?. Ah!... Els pressuposts són ara un enorme calaix ple de sorpreses on tot o quasi tot hi cap, menys la comptabilitat i la rigorositat.

De moment l'Ajuntament de Banyalbufar ens reclama 900.000 pts. i el CIM ens ha cobrat una factura dependent de l'any... ??? que puja 1.273.000 pessetes.

Segur que no seran les darreres sorpreses!.

Per mantenir els serveis

(PP) Tomeu Pericàs i Garcia

Els pressuposts municipals són el document jurídic-polític que de forma comptable recull les despeses i les previsions d'ingressos que realitzarà la Hisenda Local durant l'exercici econòmic corresponent.

Cal assenyalar que l'absència de comptabilitat municipal des de l'any 1992, ha determinat que l'elaboració d'aquests pressuposts s'ha limitat a previsions, sense tenir en compte les liquidacions d'anys enrere i el romanent de tresoreria com és preceptiu. La voluntat del nostre grup de refer la comptabilitat, ho demostra el fet d'haver consignat una partida per contractar una empresa especialitzada, a fi de reconstruir la comptabilitat dels darrers anys.

No descriurem aquí capítol per capítol la distribució d'ingressos i despeses, però sí intentarem ressenyar alguns d'ells.

En primer lloc s'ha de dir que bona part de la previsió d'ingressos són en concepte de subvencions de les distintes Administracions i de la participació en els tributs de l'Estat. Per tant, els recursos econòmics propis que genera l'Ajuntament (aproximadament 15 milions de pes.) són clarament insuficients i defineixen l'absoluta dependència de l'Ajuntament per assegurar el manteniment dels distintes serveis i la realització d'inversions sense caure en fallida.

En el capítol d'ingressos és de destacar l'increment de l'Impost sobre Béns Immobles de Naturalesa Urbana passant d'un 0,2% a un 0,4% tal com marca la llei.

Pel que fa al Pressupost de despeses i en quant a les inversions, seguim donant prioritat a les mesures d'embelliment urbà com són la continuació de les obres de soterrament de cablejat i l'ampliació de la partida destinada al pla de millorament de façanes destinada als nostres veïns. Constitueix una altra despesa important la referent a la redacció de les Normes Subsidiàries del terme municipal, peça clau en el desenvolupament futur d'Estellencs.

En l'àmbit cultural es manté el marc de col.laboració existent amb les distintes Associacions, i la consolidació de les "Serenates Guitarrístiques d'Estiu".

En resum, l'elaboració d'aquests pressuposts ve marcada per l'inici de la normalització comptable i l'optimització dels pocs recursos dels que disposem, intentant donar solucions als problemes prioritaris que actualment té Estellencs com són la redacció de les NN.SS., l'aparcament per a cotxes (es preveu la concertació d'un préstec destinat a l'adquisició de terrenys a tal fi), el manteniment d'activitats socioculturals i, a poc a poc, anar embellint el nostre poble.

"Es correu" té els dies comptats

Mariona Ràfols

Quan es parla del transport públic a Estellencs (es "correu") tothom sol posar les seves exigències personals com a base d'argumentació per demanar o defensar el que més li convindria.

Cadascuna d'aquestes argumentacions té unes raons objectives i moltes de subjectives. Les raons subjectives les hem de descartar ja que, vivint en un poble tant petit com el nostre, no es pot demanar a les institucions que ens assegurin un autobús cada hora per tal que, si en qualsevol moment un de nosaltres vol anar a Palma, ho pugui fer. Les raons objectives vindran donades des del moment que valorem el transport públic d'Estellencs com un servei i com a tal implica les institucions en la necessitat del seu correcte funcionament, adequat a les necessitats de la població de la zona i valorant-hi la seva rendibilitat fins allà on es pugui.

L'administració no pot pretendre solucionar el transport públic deixant que l'empresa que actualment el serveix, faci un sol viatge diari... L'argument que al ser un poble petit no hi ha massa gent que tingui necessitat del correu no es suficient, i a més no es veu.

En els pobles de Banyalbufar i Estellencs resideixen 875 persones en total, i això a Mallorca no es pot definir com la població d'un llogaret, i si a més li afegim que aquests pobles tenen el més alt percentatge de gent gran de l'illa, no es difícil entendre que som dels pobles més necessitats de tenir un bon servei de transport públic. A més tenim els nins..

Només que hi hagués un de sol que anés a escola fora del poble ja tindriem l'obligació de garantir el seu desplaçament. Aquestes són raons objectives.

S'ha d'insistir, quan parlem del tema del transport públic, a identificar-lo com un servei, que no d'un negoci. Aquí paraules com rendibilitat s'han d'utilitzar amb molt de compte, i més quan tothom sap que un servei públic de transport a Estellencs mai no serà rendible, com tampoc ho serà l'assistència sanitària, o la instrucció escolar.

Per tant quan es parla de servei públic hem d'esbrinar primer quines són les necessitats de la població afectada i a partir d'aquí ja ha d'espavilar l'Administració en optimitzar el servei, a reduir-ne els costos i fer-lo rendible al màxim, mantenint cobertes les necessitats.

L'Administració no ha fet pel nostre poble una bona política de servei de transport; simplement ha cedit la línia d'Estellencs, juntament amb altres línies, a una empresa, sense posar-li massa obligacions. L'empresa tampoc ha fet cap política de servei de transport, simplement s'ha trobat amb una línia no rendible, juntament amb altres que sí ho són i l'únic que ha fet ha estat despreocupar-se'n totalment, fer una sèrie de matusseries mes pròpies de països subdesenvolupats (com el transbord a l'encreuament de Valldemossa) i finalment reduir el nombre de viatges. I aquesta és ara la situació. Només hi ha un viatge a les vuit per anar a Palma i un que surt de Palma a la una del migdia per tornar. Res pus. O si-

gui: el transport escolar només es cobreix en part i per la resta s'ofereixen unes subvencions per tal de que les famílies espavilin pel seu compte; si has d'anar a fer una visita als serveis sanitaris o bé a fer qualsevol altra gestió i no condueixes (cas de la majoria de gent gran) algú t'ha d'acompanyar ja que és molt difícil la coincidència horària amb el "correu"; si se t'espantia el cotxe i te quedes tirat i no pots tornar a casa; si algú vol pujar a Estellencs a passar el dia, simplement no pot, etc...

Es fa difícil entendre aquesta situació, i més quan estam veient que, cada cop més, necessitam el desplaçament a Esporles per motius sanitaris, escolars, de gestions bancàries i, aviat, sembla que també hauríem d'anar allà per utilitzar el servei postal!. Tampoc s'entén que els estellenquins no tinguin possibilitat de transport públic cap a Andratx, com si el nostre poble fos un "cul de sac", és a dir un poble només amb una via de sortida. (Imaginau la volta que hauríem de fer per anar a Andratx i tornar, amb el transport públic).

Diuen que hi ha poca gent a Estellencs que utilitza el transport públic. Sincerament no m'estranya. Si el servei és insuficient és normal que la gent trobi solucions alternatives; però també en tenim la culpa, i no per no utilitzar el transport públic, mes bé per no haver-ho reivindicat mai. Si ara callam i no diem res, en la pròxima reducció ens quedarem sense "correu".

MARIONA RÀFOLS és regidora del grup IDEES a l'Ajuntament.

Subscriu-te !

No et quedis sense "la millor" revista d'Estellencs

Retallau o copiau aquesta butlleta i enviau-la a: A VISTES DES POBLE. Llista de Correus 07192 (Estellencs)

En/Na (malnom):
Nom i llinatges:
Adreça: Telèfon:

Se subscriu per un període d'un any (quatre números) i un import de 2.000 pessetes

Assenyalau la forma de pagament:

- Comptat
 Ingrés al ccc 0049-3184-63-2214007893 Banc Central Hispano

Data i firma

Els nostres vells camins (I)

Jordi Magrinyà

La Serra de Tramuntana mai no havia estat tant anomenada com en aquest darrers temps. Bé per motius mediamambientals, polítics o urbanístics, la Serra es capaç d'omplir pàgines senceres de diaris, que li dediquin llibres o fins i tot calendaris. També altres fets més polèmics com les ampliacions de diverses carreteres, projectes d'urbanitzacions i les diferents propostes del seu model de protecció són bons exemples del seu protagonisme dins la societat mallorquina.

Aprofitant aquest marc ampli de possibilitats que significa la Serra de Tramuntana voldria parar esment d'una manera més concreta i extensa a l'actual conflicte provocat pel tancament indiscriminat de camins rurals i de muntanya per part de particulars. Pens que aquesta situació, clarament preocupant, requereix d'una certa reflexió per part de tots i, més encara, essent Estellencs poble de ple dret de la Serra. Voldria també amb els pròxims articles fer una aproximació bàsica als fonaments jurídics i de titularitat que requereixen els camins pública i finalment acabar amb un recorregut pels diferents camins del terme d'Estellencs.

La importància i la diversitat de camins existents a la serra de Tramuntana durant la nostra recent història és evident. Els camins comunicaven els pobles, les possessions, les torres de defensa, els colls de caçadors i les sitges... Els camins travessaven els boscos d'alzines, pujaven fins a les cases de neu o baixaven fins a les coves del contrabàndol... Els camins eren empedrats, de ferradura, esgronats, de carro, amples o estrets...

Les seves finalitats eren econòmiques, socials, religioses o agrícoles i les seves toponímies ens recordaven a cada rota, contrada, pas o barrera el nom dels nostres avantpassats. En definitiva segur que fins el més petit tram de camí o drecera forma part de la nostra memòria col·lectiva.

Però avui en dia i segles després d'haver-se construïts, molt d'aquests camins estan desfets, perduts, bruts o tancats. Els seus usos habituals han desaparegut, ningú els ha conservat i fins i tot la seva titularitat és motiu de discussió. Com i perquè hem arribat en aquest extrems?. Els motius bàsics i immediats d'aquesta situació es troben fàcilment causats durant el procés de canvi social sofert a Mallorca en els darrers anys. Per una banda la construcció de les noves carreteres a la Serra de Tramuntana a principis de segle, al marge dels camins tradicionals; així com l'aparició i consolidació del vehicle a motor com a mitjà de transport també fou una de les primeres causes importants que provocaren l'abandonament d'ús i manteniment de molts d'aquests camins.

Posteriorment l'activitat agrícola de les grans possessions és la que anà minvant lentament fins arribar a la seva pràctica desaparició o gairebé testimonial. Enere queden aquell traginar pels camins de carros amunt i avall, plens de carbó o calç, o molta gent d'aquí que encara recorda, pedra per pedra, aquells colladors i dreceres obertes per les collidores d'oliva a trenc d'auca. Actualment les úniques que cullen olives són les gavines que destrossen els olivars, demostrant una vegada

més la profunditat dels canvis soferts al camp mallorquí.

En canvi el que sí ha anat a més cada dia fins a disparar-se és el preu immobiliari que s'està disposat a pagar per les possessions de la Serra i les seves terres. És molta la demanda, sobretot per part del capital estranger i molt poca l'oferta. Poc a poc moltes possessions han canviat la seva titularitat en els darrers anys i molts de propietaris mallorquins la seva mentalitat. Aquest nou propietari —a qui segur que ningú els ha explicat tampoc res de la tradició i costums de la pagesia mallorquina— no pretenen mantenir una estructura o explotació agrària dins de les possessions, sinó tan sols la seva transformació en grans jardins particulars i fonamentalment zones residencials exclusives. Aquest nou model d'assentament és totalment oposat al que practicaren durant segles els nostres padris. Per tant no és estrany que per aquesta gent una de les primeres millores que realitzen en arribar a les seves finques sigui la de tancar-les, incloses barreres i camins. Just enfront d'aquesta actitud restrictiva dels usos oberts dels camins, existeix una part de la societat mallorquina que en els darrers anys ha incrementat la seva demanda d'oci cap a la muntanya i la natura. L'excursionisme i el senderisme és una pràctica habitual durant els caps de setmana. Però cada dia comprova també com la llista de camins tancats o amb accés restringit ha progressat aritmèticament i a més s'han de defensar de les acusacions que part del seu col·lectiu són els causants de certes destrosses a les propietats privades de les finques agrícoles.

El conflicte d'interessos és

COLMADO BAR

ESTANCO

C/ del Mar, 12 - ESTELLENCs

Plaça Constitució, 4 Telf: 618576
07192 (Mallorca)

CERÀMIQUES
ESTELLENCs

CAFETERIA
ESTELLENCs

Tapas Variadas y Bocadillos
Estellencs (Mallorca)
Telef: 618516

TRIBUNA D'OPINIÓ

clar. Fins hi tot les posicions a favor o en contra han provocat l'aparició de les primeres associacions en defensa d'un o altra sentit.

L'Associació per a la Defensa dels Itineraris de Mallorca (ADIM) és una entitat dedicada a la conservació i foment dels itineraris excursionistes així com a l'estudi i promoció del patrimoni de les rutes de muntanya. Aquesta associació està presidida pel geògraf Gabriel Ordines, qui precisament prepara un llibre sobre la finca de Son Fortuny d'Estellencs.

L'Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Balears (APFRB) pretén aplegar els propietaris de finques d'una certa rellevància i de gran extensió. El seu objectiu bàsic és la defensa jurídica dels seus associats, de les seves propietats i del seu dret a disfrutar-les i a administrar-les. El president és Fernando Fortuny, propietari de la finca de Comasema a Orient, i que ha manifestat recentment la seva intenció de cobrar un peatge pel pas dins de la seva finca del camí entre Lluc i Bunyola.

Mentrestant l'actitud i la posició de les diferents administracions a través del temps també ha influït en l'estat actual de conservació i manteniment dels camins. Fa molts anys els homes havien de dedicar una jornada a l'any de la seva feina, o bé l'equivalent en metàl·lic, a la reforma o millora dels camins públics. Habitualment l'Ajuntament era l'encarregat de vetllar pel compliment d'aquest deure i del resultat de les feines. Però poc a poc i any rera any els pagesos i els ajuntaments abandonaren aquestes feines. Desgraciadament existeix poca documentació als arxius municipals sobre aquestes actuacions de manteniment i construcció dels camins municipals, documentació que avui en dia podria resoldre alguns dels conflictes administratius existents.

També val la pena fer una ressenya important a la tasca feta pel Foment de Turisme a principis de segle. Aquest organisme, dedicat al

lançament turístic de l'illa cap a l'exterior, va promoure primordialment el coneixement de Mallorca a través de la seva secció d'excursionisme i arribant a finançar ja en aquell temps treballs de restauració i construcció de camins com el que davalla fins al Torrent de Pareis.

Actualment Fodesma, organització depenent del Consell Insular de Mallorca (CIM), és el màxim exponent d'una administració amb voluntat d'estudiar, catalogar, reformar i mantenir la xarxa de camins públics a Mallorca. Avui en dia a més és una veritable escola d'aprenentatge de les tècniques, materials, eines i tipologies constructives de la pedra seca. Un dels seus projectes més ambiciosos és la reconstrucció d'una ruta que travessi la Serra des d'Andratx fins a Pollença.

El CIM també vol tornar a implicar els ajuntaments en aquesta tasca de recuperació històrica i per tant els exigeix que les seves normes urbanístiques vagin acompanyades del seu corresponent inventari de camins. Aquest tràmit administratiu és el que obligarà a cada municipi a realitzar de nou les gestions i investigacions oportunes per definir cla-

rament quins són els camins públics o privats i poder exercir així els seus drets administratius. L'Ajuntament d'Estellencs en concret ha signat recentment un conveni de col·laboració pel qual el CIM realitzarà aquest catàleg de camins del Municipi.

Altres propostes van encara més enfora i pretenen aconseguir del propi Parlament Balear una llei reguladora d'accés a la muntanya amb l'objectiu bàsic de garantir el pas cap a llocs emblemàtics i de singular bellesa. L'obligat consens d'aquesta llei implicaria, a la fi, tant a l'administració com als propietaris com als excursionistes, garantint així el compliment de les mesures i acords adoptats.

Els camins de la Serra de Tramuntana han d'esser protegits com a elements històrics de màxim interès i per tant bé valen un esforç de diàleg i comprensió. Els camins no han de ser motiu de disgregació, sinó que han de tornar a la seva funció de comunicació, cohesió social i apropament entre la gent. □

Jordi Magrinyà, és regidor del grup IDEES a l'Ajuntament d'Estellencs

FORN i PASTISSERIA

CAN VIDAL

Telf: 616574
PUIGPUNYENT

Restaurante

Coll des Pi

Telf: 618503
ESTELLENCS

“No he fet res que no hagués fet un pare per salvar els seus fills”

Conversa amb Joan Carrero, president de la "Fundació S'Olivar d'Estellencs"

Per Francesc Palmer

Es fa molt difícil entrevistar un esperit pur i lliure!... Està assegut amb tu a la taula de la seva cuina, davant del magnetòfon i dels teus apunts plens de trampes preparades, i quan vols atrapar-lo en una contradicció, quan estàs a punt d'agafar-lo pel coll, quan creus que d'aquesta no se'n sortirà, llavors, s'enlaira fent espirals, remunta els niguls des-fent-se dels pesos que llastren la resta dels humans, i una vegada allà dalt, quan ha aspirat el mateix aire que alenaren Crist, Gandhi o Tupac Amaru, es deixa caure a poc a poc fins tornar al teu costat. Somriu, demana disculpes i respon a les qüestions plantejades atropelladament, amb veu molt baixa, quasi imperceptible... Si no sabés cert que sols qui té una humanitat inoxidable és capaç de mantenir-se 42 dies en vaga de fam, equivocaria la seva humilitat i tímidesa per inseguretat.

Fill d'una família acomodada d'Arjona (Jaén) amb una cama basca i de La Rioja, que es traslladà a Mallorca quan tenia 10 anys, aquest "foraster" no ha deixat d'encaçar la Veritat arreu del món. Joan Carrero Saralegui sap bé on trobar-la: lligada a la misèria, a l'opressió, a la injustícia, just al costat dels que sofreixen; a Àsia, a Sudamèrica, a l'Àfrica...

De l'Argentina, en els anys de la dictadura dels Videla, Massera i altres angelets d'igual caràcter, ell i la seva dona en sortiren vius de miracle quan els militars eren a punt de covidar-los a donar "un lindo paseo nocturno" a bord dels tristament famosos Ford-Falcon...

En el seu primer viatge a Buriundi i als dos dies d'arribar per visitar uns missioners mallorquins, es va trobar amb l'espant d'un centenar de ca-

dàvers de dones i nins morts a matxetades...

"En Carrero" va néixer fa 46 anys en terra d'olivars; en fa 27 que viu a Estellencs i en fa cinc que fundà amb l'ajuda d'alguns amics i amb algun que altre préstec bancari, la "Fundació S'Olivar". Quan és aquí es dedica a l'oració i a preparar-se per fer noves i pacífiques creuades contra la impietat...

Ah!... i per evitar mals entesos, convé dir que ni és sacerdot ni té res a veure amb "festes a la lluna plena"... Ja m'enteneu!

—**El previnc que aquest entrevistador ja no creu en quasi res...**

—Me pareix un punt de partida fantàstic! (riu). Jo mateix, que pretenc trepitjar amb els peus en terra, tampoc no tenc "creences" però sí algunes "certeses" fruit d'un costant astorament davant la realitat i de la porgadora del temps i de la descreença de la qual tu parles que fa que les coses romanguin o desapareguin.

—**Què és la religió?**

—Parlar de la religió quan és una realitat tan complexa i àmplia és molt difícil... Quan deim religió la gent pensa immediatament en les formes institucionalitzades de la religió, pensa en les Esglésies, amb les jerarquies... Però és a l'experiència religiosa original de Jesús de Nazaret (o de Buda), és a l'experiència mística universal anterior a les esglésies, és en aquest "territori comú a tots" (cristians, musulmans, budistes, etc.) al que jo em referesc quan dic religió.

—**No creu que és més fàcil tenir fe en Déu que en els homes?**

—Sí, però ens trobam amb la paradoxa que tenir fe en Déu ens obliga a tenir fe en els homes... Déu ens ha donat

la llibertat per utilitzar-la, demostració que Ell sí te fe en nosaltres.

—**L'home és bo com deia Rousseau o l'home és un llop com deia Hobbes?**

—Crec que les dues postures són exagerades... Jo prefereixo posar-me en un terme mig i pensar que l'home més que dolent és un inconscient... Està tan centrat en si mateix i amb cobrir les seves necessitats materials que ha aconseguit un poder tecnològic sorprenent, però sense que aquest poder hagi anat acompanyat d'un significatiu avanç ètic... L'home és un inconscient amb molta capacitat de fer mal.

—**Doncs m'expliqui, quina és la causa del mal en el món?**

—El mal és un concepte filosòfic difícil de definir... El dolor? Hi ha gent que confon el mal amb el dolor, amb el tornar vell, amb la malaltia, amb la mort... i jo a això no li diria "mal" perquè tot això és un procés natural... La "maldat" és allò altre: la crueltat, la tortura... La causa d'això és un misteri incompreensible; però més que intentar explicar-ho, el que intent és posar-me al costat dels que ho sofreixen.

—**No li fa por pecar d'una certa ingenuïtat?**

—Som bastant realista. El que passa és que he optat per una visió positiva i esperançada de la realitat.

—**A la Guerra del Golf els caps polítics i militars dels EUA, de l'Iraq i d'Israel invocaren el seu déu per aixafar el contrari. No creu que aquí hi ha alguna cosa que no funciona?**

—És clar que no funciona: la utilització d'un Déu "inventat" a imatge i semblança de l'home.

—**"Dios está en todas partes, pero no está de parte de todos" deia un dels teòlegs de l'alliberament... Doncs de**

LA GENT I EL POBLE

moment pareix estar de part dels països rics i poderosos...

—Amb això discrep. El Déu en el qual jo crec està de part de tots i en contra de la injustícia... Està amb Israel quan és un poble petit i oprimat, i li retira els favors quan es torna opressor.

—Hi ha alguna via per treure de la misèria el Tercer Món?

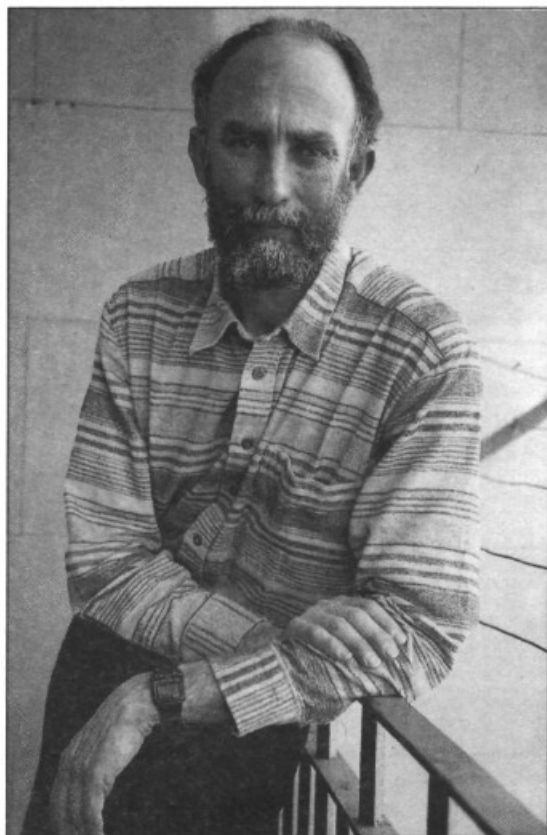
—Realment si no hi ha una voluntat política per part de les grans potències, és impossible... La mateixa demanda de destinar el 0,7% als països pobres no és cap solució miraculosa si no hi ha unes relacions comercials justes entre els països rics i els pobres. Si això no es trastoca, el 0,7% només serà tornar-los una petitíssima part del que prèviament ja els hem extret.

—Amb freqüència es culpa els EUA de quasi tots els mals, però al final no queda més remei que acudir a ells per finançar qualsevol acció humanitària i de pau...

—La gran finançadora d'accions humanitàries és Europa, molt més que els EUA. Ara bé, si Europa és un gegant econòmic en ajuda humanitària és també, per la seva escassa influència política, un "cuc"... És veritat que no es pot culpar de tot als EUA, però qui té el poder per aturar el que passa són ells. Una altra cosa és saber quins interessos econòmics s'amaguen darrere de les seves decisions. I en el cas del Zaire, els grans beneficiats són, precisament, empreses nord-americanes i canadenques que ja tenen firmats contractes super-mil-milionaris amb el rebel Kabila per l'explotació de les immenses riqueses que guarda el país.

—No és incoherent que un pacifista reclami una intervenció militar?

—A vegades s'empra un fals concepte per culpa del qual s'ha confús la nostra posició... Els "no-violents" en la mateixa línia que Gandhi no ens cansam de dir que no ens consideram "pacifistes" perquè moltes vegades ser "pacifista" és la posició comodíssima de la "no intervenció", de rentar-se les mans per a no comprometre's massa. El nostre compromís actiu per la no violèn-

cia du al fet que —excepcionalment— es puguin utilitzar forces armades "no violentes"... Com Gandhi, ens sentim més a prop d'aquells que prenen les armes contra la injustícia que d'aquells altres que no fan res contra ella...

—La violència és l'últim recurs dels oprimits?

—Probablement sí... per desgràcia!

—“Així com les taques de sang no es netegen amb sang, la violència no es cura amb més violència”...

—Nosaltres pensam que no hi ha ningú que sigui "irrecuperable" i que és necessari esgotar totes les possibilitats no violentes, d'intentar que sorgeixi en l'altra aquesta part més sana de l'ésser humà...

—Bé idò, que feim amb ETA?...

—Uff!... Mentre estàvem en vaga de fam al Parlament Europeu, vàrem coincidir amb dos diputats d'Herri Batauna i vàrem poder parlar bastant... El que està clar és que amb cadàvers i segrestats damunt de la taula no es pot negociar res. Aquesta va ésser la primera condició que va exigir n'Adolfo (Pérez-Esquivel) a ETA per fer de mediador amb el govern espanyol i trobar una sortida dialogada al problema.

—Parlem del "quart món", dels milions de marginats que viuen just enmig de l'opulència als països rics...

—Passejam pels carrers de les grans ciutats i passam pel davant de la misèria i del dolor dels més desafavorits quasi sense veure-la. El nostre horitzó no sol anar més enllà de les nostres pròpies necessitats i ambicions, del nostre propi cercle familiar més immediat... Als països rics, com si deixàssim actuar les lleis de la selecció natural, els que tenen *medis* arriben i se salven, i els que no, no... i així, els poderosos ho són cada vegada més... Esper que la mateixa evolució natural de l'espècie humana ens dugui a ampliar el camp de la consciència i que ens permeti sentir el dolor que sent l'altre com si fos en la nostra pròpia pell.

—Tampoc el comunisme, paradigma de la igualtat, sembla haver estat el paradís...

—No és possible construir societats solidàries i justes si estan constituïdes o dirigides per ciutadans insensibles a la sort dels altres... El que ha passat és que sota grans esquemes filosòfics de revolució social, s'han negat drets elementals a milions d'éssers humans... No crec que hi hagi revolució autèntica que no compagini el canvi de les estructures socials i polítiques amb la compassió... Així, a l'igual que moltes vegades el cristianisme s'ha quedat en un nivell emocional i en una caritat mal entesa, en una almoïna, l'esquerra s'ha desentès d'aquest component espiritual... No crec en cap revolució social i política, ni nacional ni internacional, que no vagi acompanyada d'una transformació interior de l'home.

—Ja veu que no li he demanat res de la seva vaga de fam...

—No he fet res més que el que hagués fet qualsevol pare de família per salvar els seus fills de la mort... Que aquesta acció serveixi almenys perquè no ens oblidem dels nostres germans que sofreixen a l'Àfrica. □

ESTELLENCS, 4 de Maig de 1997

Ses collidores i *porxeres* d'Estellencs

Les dones i el treball als olivars

per Joan Jover Palmer

A Estellencs es produeix oli des de l'antigor, abans fins i tot dels àrabs. L'oli d'oliva era el producte bàsic per a la vida a la vall així com de tota la Serra de Tramuntana. Tota l'economia i el consum anaven encaminats a produir-ne quan més millor, i tothom, bé pels jornals o per la seva petita collita familiar, vivia a les seves expenses. L'enllumenat casolà a les vivendes es feia amb l'oli mitjançant "ses encruies" de llum d'oli, o amb "llumeneres" a les cases més acomodades. Fins i tot, de l'oliva d'ullastre es feia oli per enllumenar —d'escàs rendiment per cert— ja que el d'oliva es destinava al consum alimentari.

El cultiu de l'olivera era indispensable per viure. La família que disposava d'un petit olivar amb la seva corresponent collita es sentia més segura, mentre que els terratinents de les grans possessions sostenien la seva economia en "s'esplet". Deien que si cada sis anys hi havia un bon esplet d'oliva els amos i els jornalers estaven alegres.

Tots els habitants del poble treballaven, de manera directa o indirecta, en la recol·lecció d'oliva i en la producció d'oli. Els homes invertien els seus jornals en podar les oliveres, treball en el qual eren experts, i en la neteja dels sementers, llevant les males herbes i la brossa, molt perjudicials. "*Es verducs se mengen sa soca*" deien els entesos.

En època de recol·lecció, les dones de totes les edats i sense excepcions feien de "collidores", bé de les

grans explotacions, bé de les seves pròpies i petites finques. Per la feina a les possessions percebien un jornal i una mesura d'oli per a tota la temporada, o la part proporcional als jornals corresponents si no havien fet la totalitat dels jornals. Per terme mig, en un

ves obligacions, carregaven els sacs en les someres que continuament transportaven l'oliva a les tafones. A vegades, "es tragner" conduïa fins a tres someres al mateix temps. No era excepcional que aquesta feina s'encarregàs a un nin.

jornal una dona recollia d'en terra uns vint paners d'oliva, un equivalent aproximat a 100 quilos.

En els bons sementers i en les bones solades de les grans finques, "es tall" es composava de quaranta dones. Si es recollia en un "rupissar" o terreny de roques, no se n'empraven tantes.

El tall era comandat per dues dones, "ses buidadores", maldament algunes vegades era l'amo qui se'n cuidava personalment. "Ses buidadores" tenien sota la seva direcció la resta de dones: reprenien el seu comportament si alguna no complia les se-

El tall tenia les seves pròpies normes. Les més joves collien en els pitjors llocs mentre que les més grans ho feien en "ses solades". Es treballava amb molta diligència. Quan hi havia moltes "solades" es collia a escarada. Es calculava que com en un jornal es collien 20 paners aproximadament, llavors -i prèviament posats d'acord- es pagava el jornal per dia i mig, és a dir, 30 paners a cada collidora. Era un esforç que sols podien fer les dones més avesades, però que al productor li convenia més fer-ho així, sobretot si ja feia molt de temps que l'oliva era en terra, si per haver-hi pluges l'oliva

corria perill de deteriorar-se, o bé, si la tafona necessitava treballar a ple rendiment, etc. Els anys de collites excepcionals s'havien de fer venir dones de municipis del pla de Mallorca mancats de producció olivarera. Aquestes dones se les coneixia aquí com "ses porxeres" perquè habitant tota la temporada en el poble vivien i s'arreglaven en els porxos de les cases de possessió.

"Ses porxeres" collien en un tall a part de les estellenquines, però amb el mateix jornal i participació d'oli que aquelles. En un principi, no acostumades a la feina, rendien menys que les estellenquines, però amb el temps ho arribaven a fer igual de bé que les millors del poble.

A l'hivern i després de sopar, les collidores vengudes d'altres pobles armaven festa a la seva vivenda o porxo de la possessió. Fins allà arribaven els joves estellenquins a passar la vetllada per ballar boleros i algun que altre pas-doble. No faria falta fer el comentari que, naturalment, a les al·lotes del poble i especialment a les que ja tenien parella, no els feia gens ni mica de gràcia la cosa i que eren moltes les murmuracions contra "ses porxeres" i l'origen d'un cert to pejoratiu en la paraula. El cas va ésser que algun convingut matrimoni es va desfer amb el nuviatge i posterior matrimoni d'un jove estellenquí amb una "porxera". D'aquí que actualment tenguem en el nostre cens alguns llinatges venguts del pla de Mallorca.

A Estellencs, el costum de fer venir collidores d'altres pobles (especialment de Llubí) ve de molt antic. Va ser a l'any 1423 quan un propietari d'una finca del poble reclamà la presència d'una partida de llucmajoreres per ajudar a la collita. Les famílies i els propietaris o arrendataris quedaven satisfets amb la seva presència doncs l'aprofitament d'una bona collita era un "manà" pel poble...

De tot allò però, ja només queda la memòria d'aquells que ho vivíem, les tafones i els olivars. □

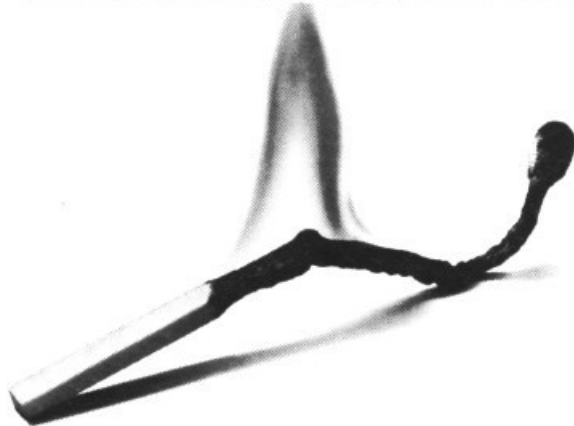
"Ses Collidores de Son Fortuny"

Fotografia cedida per na Francisca "de Ca'n Capa"

NO JUGUIS AMB FOC

BOMBA INCENDIARIA

ARMA LETAL

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

Aquest estiu, un inofensiu misto o una simple llosca poden transformar-se en perilloses armes letals amb la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestra del cotxe, que un despistat el deixi caure a terra, no l'apagui trepitjant-la o l'utilitzi per encendre foc en plena natura, per convertir el bosc en un im-

mens cendrer.

Aquest any, aquest estiu el perill d'incendi és màxim i no ens podem distreure gens ni mica. No hi ha excuses. No podem córrer cap risc.

Qualsevol flama o espurna, per inofensiva que pugui semblar, pot tenir conseqüències catastròfiques; per això, per favor, aquest estiu no encengueu foc, enlloc.

RELAT

"Era massa jove"

Relat de na Joana Maria Vidal

Quatre dies, no més, i per una sola vegada, però el seu record m'acompanya sempre que pas per aquell poble. Podria recobrar imatges d'aquells dies de la meua adolescència.

Poble sense muntanyes, pla, sec, sense aigua on la lluna plena es pugui reflectir. El matí, quan el sol encalenteix i espanta el que guaita el silenciós dia, el poble dorm. Carrerons empedrats, polsosos i solitaris.

Repic de campanes criden anar a l'església, volen espantar la peresa de deixar la penombra que envolta les cases, recollint la frescor de la nit passada.

Els músics passen pels carrers coberts de murta, i els infants, darrere darrere, omplen el poble amb notes alegres i rialles cridaneres.

Jo estava a casa dels amics del meu pare, i jeia en un llit amb cobricel, adormissada encara, sentint el perfum de la murta i l'olor del cafè recent fet impregnant-me la gargamella.

Vaig estirar amb força tots els membres del meu cos. Un estirament que em va esgotar. Vaig tancar els ulls i tornà la fosca.

Quan la tarda anava caient i la nit compareixia, hi havia més músics que tocaven cançons de moda amb ritme per ballar. Tothom ballava.

Ell era alt i molt ben plantat i em mirava somrient. No parlàrem perquè no hi havia res a dir. Mirades, somriures i alguna que altra rialla.

Jo ballava i reia molt, molt. Ell em cantava baixet i a l'orella la mateixa cançó que l'orquestrina intentava interpretar i amb prou feines ho aconseguia.

Sabia que ell em mirava. No el que ballava ara amb mi, no; l'altre. Aquell que sempre em perseguia, a tot hora, amb la mirada i en silenci. La seva història era trista i romàntica. La història que surt a les novel·les, que fa plorar i acaba malament.

Jo era molt jove i llegia àvidament cada nit fins a la matinada històries d'amor i aventures. La seva, crec, que també l'havia llegida en qualcun llibre.

Era jove, prim, de pèl negre i despenjat. D'ulls tristos i mirada directa deien més que el que jo aleshores podia entendre encara que ho intentava. Però jo era massa jove. Estava malalt, no sé de quina malaltia. Estudiava per frare i l'havien enviat a casa seva a fer repòs. Era veí de davant la casa on jo estava. Abans de sortir al carrer ja sabia que ell, des de darrere les persianes m'observava. Em feia gràcia i em sentia afalagada. El me presentaren el primer dia que vaig arribar. Em donà la mà, una mà freda, una mica tremolosa.

Jo era jove i m'agradava ballar.

"La Madre General" em va cridar al seu despatx. A la mà hi tenia una carta. Oberta com era el costum. La co-

rrespondència sempre l'obrien i la llegien. No ens podíem rebelar, era així i prou. La carta era d'ell, del trist jove estudiant a frare. Era una carta d'amor i d'amistat per a mi.

Record que va esser per aquestes dates, avançat ja el febrer, ara fa gairebé trenta anys quan va morir. No em queda d'ell ni la carta. La monja no ho trobà convenient. Digué que era massa jove per a l'amor.

Per què, aquesta tarda, m'ha assaltat la seva vaga memòria?

No vaig plorar per ell, ja no era ningú. Una imatge que crec que mai no va existir. Però sempre, sempre, aspir l'olor del poble quan hi pas. I sent el dolç perfum de la murta. □

SIMM

SERVEIS INFORMÀTICS
I DE MANTENIMENT
DE MALLORCA

JUAN FCO. PALMER PICORNELL

Calle Capitán Salom, 37
07004 PALMA DE MALLORCA

Tel. 971 - 207156
Fax: 971 - 204908

C/ Santo Domingo, 1 - Tel. 71 48 87
07001 - PALMA DE MALLORCA

AJUNTAMENT D'ESTELLENCES.

Oficines municipals

Carrer de Sa Síquia, 4 - 1er.

TEL. 618521

FAX. 618670

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres
de 9.00 a 14.00 h.

Dissabtes
de 11.00 a 12.00 h.

HORARI DEL BATLE

Dimarts i divendres
de 11.00 a 14.00 h.
prèvia cita

HORARI DE LA SECRETÀRIA MUNICIPAL

Dilluns alterns
Dimarts i divendres
de 12.00 a 14.00 h.

HORARI DE L'ARQUITECTE MUNICIPAL

De 9.00 h. a 11.00 h.
els següents dies:
13 i 27 de juny
11 de juliol
1 i 22 d'agost

HORARI DE L'ASSISTENTA SOCIAL

Tots els dimecres
de 9.00 a 14 h.

HORARI DE LA BIBLIOTECA

Dimecres, divendres i dissabte
de 19.00 a 21.00 h.

HORARI DEL GIMNÀS

De dilluns a dissabte
de 10.00 a 14.00 h.
De dilluns a divendres
de 16.00 a 20.00 h.

RECOLLIDA DE FEMS

Els dilluns, dimecres i divendres
a la nit.

*Pregam que utilitzeu els contenidors.
Traieu preferentment els fems
el mateix dia que s'ha de recollir.*

RECOLLIDA DE FERRALLA

El primer i tercer dijous de cada mes
que la setmana sigui completa.

*Es pot deixar des del dia abans
al costat dels contenidors de fems
del torrent.*

PLA MIRALL

PROGRAMA DE RECUPERACIÓ I MILLORA DE FAÇANES

Subscrit l'acord de cooperació entre la CAIB i l'Ajuntament d'Estellençes en matèria de recuperació i millora de façanes (Pla Mirall), es comunica als possibles interessats l'obertura d'un termini que finalitzarà el proper dia **31 de juliol** durant el qual podran presentar sol.licitut d'ajudes a les oficines municipals acompanyades de la documentació requerida per la normativa reguladora de l'esmentat Pla.

PREMSA FORANA

A VISTES DES POBLE

Ja tenim un anyet!

Ja fa un any d'aquell 4 de maig de 1996 quan en un acte de presentació públic va néixer "A Vistes des Poble".

Amb aquell número zero inauguràvem un projecte cultural inèdit en el nostre poble. Un projecte ambiciós marcat per exigències de qualitat i d'irreprotxable pluralitat i independència política. Un projecte, per tant, ple de dificultats teòriques i pràctiques. Ha arribat l'hora que redactors i lectors facem un primer balanç.

En primer lloc i en favor de tots els estellenquins, és just que ens felicitem d'haver aconseguit un nombre de subscriptors que ha sobrepassat les nostres primeres i més optimistes expectatives. Això, evidentment, ens ha animat i ens ha autoexigit a mantenir un nivell professional i un número de pàgines tal vegada excessivament alt per les nostres capacitats i pel reduït grup de redactors que amb el seu esforç i dedicant-li moltes hores, aconseguix treure endavant cada nou exemplar.

Fer una revista és, essencial i primàriament (¿fa falta dir-ho?) escriure, escriure i escriure... Però encara hi ha molt més. El procés que ens porta a dur cada tres mesos els originals a la impremta és llarg i lent. Necessita de diferents redaccions; correccions d'estil; enquadrar els textos a l'espai disponible; fer, cercar, seleccionar i incloure les fotografies i demés il·lustracions adients; corregir els textos ortogràficament i sintàcticament —vagi el nostre agraïment a Jordi Magrinyà i Brull per la seva pacient, desinteressada i impagable feina—; fins retocar i preparar la maqueta que finalment anirà als tallers després d'haver solucionat els darrers imprevistos que sempre sorgeixen... Una feina immensa que consideram recompensada per les mostres que ens diuen que la revista agrada i que s'hauria de mantenir per molts d'anys. Podrem?

Pel bé del projecte i per la seva subsistència, haurem d'esser capaços de replantejar certs criteris inicials, idear noves formes de realitzar i de repartir el treball, solucionar problemes informàtics i sumar la col·laboració de nova gent que podria participar assumint responsabilitats que ara mateix cauen sobre l'esquena de massa pocs.

En els que feim aquesta revista ens pertoca mantenir els compromisos contrets ara fa un any. De moment, no ens falten les ganes ni la voluntat de continuar presents en la vida del nostre poble. "A Vistes des Poble" no es creu important ni imprescindible... Això ho han de dir els nostres i estellenquins lectors. □

MANIFEST DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

Perquè tornàrem sortir al carrer

Per tercer any consecutiu, milers i milers de ciutadans de les Illes Balears tornàrem a omplir els carrers de Palma en arribar el mes de maig, tots plegats i amb una sola veu, per ajudar a salvar la llengua, construir el país i reclamar el reconeixement dels drets que com a poble ens corresponen.

Era necessari tornar sortir al carrer per defensar a l'unísson una política lingüística decidida amb cara i ulls, per part del Govern Balear, màxim responsable polític de la qüestió, que ajudi de bon de veres a promoure la llengua catalana, pròpia del nostre país pluri-insular, i eviti el seu empobriment i pràctica desaparició de l'ús general i parlat, perill tan real i no gens teòric a mig termini. Per això es necessita un Decret de mínims a l'escola que assegurí almenys en una primera fase la impartició real i consolidada d'un 50% de matèries en la llengua pròpia de les Balears, i que tots els alumnes de les Balears acabin el període d'escolarització obligatòria, amb un vertader ple domini, oral i escrit, del català tant com del castellà.

Era necessari tornar a sortir al carrer per defensar la nostra identitat específica, plural i integradora, però vertebrada entorn de l'eix històric, cultural i lingüístic que ens ha configurat com a poble durant més de tres quartes parts del segon mil·lenni.

Era necessari tornar a sortir al carrer per reclamar tots els drets de les illes Balears com a nacionalitat històrica, amb peu d'igualtat amb els pobles més avançats d'Hispania i d'Europa, així com l'adequada compensació deguda al fet insular, que ens separa dels grans centres culturals i econòmics del nostre Continent i ens impedeix gaudir directament dels seus grans serveis i infraestructures de tota casta.

Per tot això, el passat dia 17 de maig convidàrem tots els mallorquins a sortir al carrer i estibar el Born de Palma per fer amb nosaltres una pinya cívica i moral per mostrar ben a les clares que som un vertader poble, que sabem allò que volem i necessitam i que no afluïxarem gens ni mica fins a aconseguir-ho. □

Document remès a A VISTES DES POBLE
per l'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA
amb motiu de la

III DIADA POPULAR PER LA LLENGUA, LA CULTURA I
L'AUTOGOVERN

realitzada el passat 17 de maig a Ciutat.

CONÈIXER

L'esperança encara té color verd

Els inicis del moviment ecològic actual se situen amb l'informe del Club de Roma de 1973 sobre els límits del creixement. Arreu d'Europa i del món, la gent va començar a reconèixer els perills que hi havia per a la Terra i per a la Humanitat com a conseqüència d'una industrialització sense fre i amb una perspectiva il·limitada, que no tenia en compte ni la salut ni la natura.

Lògicament, on primer es va tenir consciència va esser en els països afectats d'una manera més notable, és a dir, els països occidentals més industrialitzats. A partir dels moviments ambientals dels països europeus van començar a sorgir ràpidament partits, els verds, que volien intervenir políticament dins dels parlaments democràtics dels seus respectius països.

Al llarg del decenni dels vuitanta, el que fins aleshores eren "pressuposicions teòriques" i "alarmismes infundats" van aparèixer sobre la taula amb força. Pluja àcida, forat a la capa d'ozó, contaminació química transfronterera, mancança d'aigua, desertització, desforestació i, sobretot, l'impacte de totes i cadascuna d'aquestes qüestions sobre el clima, confirmaren que l'agressió humana al medi tenia una escala global indiscutible que ens convertia a tots en objectiu de la mateixa amenaça.

Aquest és sens dubte el gran repte per al segle XXI. □

PROTEGIR

El litoral submergit també necessita protecció

L'extracció d'arena davant de les costes d'Andratx, Estellencs i Banyalbufar per a les platges de zones hoteleres d'aquí o de la Península ens du a plantejar seriosament la necessitat de protegir els nostres fons marins. I això, per diferents raons. Des del punt de vista conservacionista hi ha tota una sèrie de comunitats i organismes marins que precisen una protecció especial a causa de la seva importància ecològica, singu-

laritat o perill d'extinció. D'altra banda, aquests espais ofereixen unes condicions ideals per a la seva utilització recreativa i turística racional, respectuosa i sostenible, com per exemple amb la pràctica de l'escafidisme esportiu ordenat.

L'abocament d'aigües residuals i d'altres residus, la construcció de ports esportius, passejos marítims i platges artificials, la sobrepesca professional i recreativa i un llarg etcètera d'agressions fan necessària una política proteccionista. Això suposaria a més solucionar el problema pesquer, ja que tendria com a conseqüència directa l'increment de les poblacions de les espècies vegetals i animals que hi viuen, i la recuperació dels recursos pesquers, tant a l'interior de la zona com a altres àrees.

Encara que a la Mediterrània europea ja són més de 50 les reserves marines declarades, aquest interès per a la protecció de l'entorn no s'ha vist fins ara reflectit de forma suficient en el medi marí de les Illes Balears. L'elaboració d'un Pla Balear de Reserves Marines suposaria assegurar el futur dels nostres recursos marins. Els objectius d'aquest Pla haurien de ser l'estudi del litoral de les Balears i de les comunitats biològiques que hi viuen, la delimitació de les àrees d'un major interès biològic i la seva protecció i gestió, de forma que quedi assegurada la seva conservació i el seu ús racional. □

CONSUMIR

Inconvenients d'un envàs còmode: el tetra brick

El tetra brick és un envàs cada vegada més abundant; ha copat el sector de la llet, està molt implantat com a envàs de suc-

de fruites i està invadint nous mercats: el vi, salses, aigua, etc. Però què ens falta saber d'aquest envàs còmode, lleuger i popular?

El tetra brick és un envàs compost, format en un 75% de cartó, un 20% de plàstic del tipus polietilè i un 5% d'alumini, que formen fins a sis làmines intercalades. El cartó que s'utilitza per a la seva fabricació no és reciclat, sinó que procedeix d'explotacions forestals de Finlàndia i Suècia. El plàstic s'elabora a partir del petroli, un recurs no renovable escàs i molt car. L'alumini procedeix de la bauxita, un mineral present sobretot a països pobres; la seva extracció provoca un elevat cost energètic.

Pel fet que el tetra brick és un envàs no retornable, d'usar i tirar, aquests recursos consumits en la seva fabricació no són recuperables. La seva composició complexa el fa pràcticament irreciclable per la senzilla raó que la separació dels diversos materials és difícil i econòmicament molt costosa. Les experiències realitzades per reciclar-ho s'han demostrat per aquestes raons poc eficients, energèticament deficitaris i generen residus contaminants. A més a més, en la pràctica, a Espanya només se reciclen un 1,5% dels tetra bricks consumits, essent el tipus d'envàs amb una taxa de recuperació més reduïda.

A Mallorca, que no existeix recollida selectiva d'aquest producte, el destí final de tots els tetra bricks és la incineració o els abocadors.

Utilitzem envassos de vidre sempre que sigui possible! Són nets i reciclables. □

RESTAURANTE
Ces Ceyí
CAFE

Calle Baronia, 1-3
Tel. 61 82 45
07191 Banyalbufar
Mallorca / España

S'OLIVAR

Juan Carrero

Digna conclusió d'un dejuni polític

Quan la menuda, ràpida i carismàtica figura de la comissària Emma Bonino va venir duent-nos la notícia que el Consell de Ministres de la UE havia firmat la gran majoria de les mesures polítiques que veniem demanant, les nostres resistències no desaparegueren del tot. No desaparegueren ni tan sols el dia següent quan ja teníem a les nostres mans el document sorgit del Consell.

Després de 42 dies, el meu organisme ha necessitat quasi una setmana per poder ingerir i assimilar aliments densos. Curiosament, el mateix ha succeït al meu psiquisme respecte a uns fets que resultaven massa forts i difícils d'acceptar:

1º- Que comenci a existir voluntat política allà on fins ara no n'hi havia.
2º- Que la vaga de fam de mitja dotzena de desconeguts hagi influït en la presa de decisions del quasi inaccessible cercle de poder que és el Consell de Ministres d'Affers Exteriors.

La meua resistència intentava evitar caure massa a la lleugera en un triomfalisme fàcil, i en el que hagués estat pitjor, en un triomfalisme narcisista.

Milers d'éssers humans sequeixen morint dia rere dia a la regió dels Grans Llacs. I aquesta dolorosa realitat desautoritza ara per ara i per la nostra part, el menor índex de triomfalisme. Però, si encara en els fracassos no ens hem cansat de repetir aquelles lúcides a la vegada que paradògiques paraules de Tupac Amaru "Anam de derrota en derrota construint la victòria final", avui més que mai tenim motius per a l'esperança; avui més que mai, amb la carta d'una victòria parcial però important en les mans, volem seguir parlant no tant de resultats concrets com de solidaritats i empaties gratuïtes i ineficaces.

Encara falten moltes batalles per aconseguir la pau definitiva. □

TIRA A TIRA

Andreu Bonet

García Márquez, amb el teu permís

Estimat García Márquez, que és de bo de fer parlar quan un ja en sap i que és de bo de fer escriure quan un també ja en sap.

El que crec que no pots fer, estimat GM, és pretendre que qualsevol persona descansi, per entendre les coses, sobre el context que emmarca una situació. Totes les normes, encara que no agradi i malgrat la llibertat d'opinió, s'han de seguir per bé de tots; senzillament perquè no tots som iguals i no tots tenim la mateixa capacitat, i sobretot perquè tots vivim en un sistema que, malgrat que no és perfecte, és el que ens ha tocat viure.

Estimat GM, com ja saps, a les llengües romàniques els accents gràfics serveixen bàsicament per assenyalar la sil.laba que es pronuncia amb més força (sil.laba tònica) així com per assenyalar el grau d'obertura de les vocals. En el castellà, que només té cinc sons vocàlics representats per cinc lletres, l'accent gràfic només serveix per assenyalar la sil.laba tònica; en el català, que té vuit sons vocàlics representats per cinc lletres, l'accent gràfic serveix no només per assenyalar la sil.laba tònica sinó també per assenyalar el grau d'obertura.

Ara, amb el teu permís, estimat GM, iniciarem des d'aquesta revista una sèrie de lliçonetes per tal d'apropar la llengua catalana als qui no han tingut la possibilitat d'aprendre-la a escriure. I a petició d'una bona amiga, la primera d'aquestes tractarà sobre com hem d'accentuar en català.

Segons la posició de la sil.laba tònica les paraules polisil.làbiques es poden classificar en agudes, planes i esdrúixoles. Bé idò, posarem accent gràfic a les agudes que acabin en: A, E, I, O, U; AS, ES, IS, OS, US; i EN, IN. Posarem accent gràfic a les planes que no acabin en cap de les anteriors terminacions. I posarem accent gràfic en les esdrúixoles sempre.

Continuarem amb aquest tema... Salut i sort! García Márquez. □

BOTÀNIC

Carles Díaz

"Estàs més sa que un gra d'all!"

Avui parlarem d'una planta molt comuna, tant a la cuina com a condiment, com en el seu ús medicinal: l'all.

També te aplicacions més folclòriques... Una d'aquestes creences és que bullint els bolets amb un gra d'all es pot saber si el bolet és verinós o no depenent del color que prengui l'all; si no s'altera vol dir que és comestible... però això no és veritat, no hi ha cap regla que permeti afirmar o negar que un bolet és comestible pel fet del canvi de color de l'all.

L'all és considerat un bon remei contra els cucs intestinals, sia prenent-lo en sopa o en lavativa. En ús extern és antisèptic, i s'aplica cuit en cataplasmes per a curar les nafres de les cames. També té una gran popularitat com a antireumàtic.

Modernament en el camp de la medicina professional, l'all ha adquirit una gran importància com a vasodilatador (que disminueix la pressió de la sang), però això no és propi de les pràctiques populars.

L'all és originari de l'Àsia central, és conreat a l'occident des de l'antiguitat. Bé que visqui en tots els climes, prefereix els temperats i mediterranis; és fa en terrenys fèrtils, sorrencs i lleugers, però secs i assolellats, perquè l'humitat podreix fàcilment els bulbs.

Es propaga per sembra de llavors o per planters de cabeces o grans. L'all és emprat com a condiment de moltíssims plats, als quals dona una aroma peculiar i un gust característic.

I és tant bo que ja ho diuen... "estàs més sa que un gra d'all!". □

FOGONS

Cati Jover i Avellà

Llagosta aguiada

Amb aquests dies de calor que ens fan, tothom ja comença a pensar en els plats d'estiu... un trempó, el tumbet, les albergínies farcides i un ramellet de plats que fan la delícia culinària de l'estiu.

Aquesta vegada parlarem d'un plat que per si sol ja dóna garanties que serà bo. Es tracta de la llagosta.

Crec que a qualsevol punt de la Mediterrània ha de ser un bon plat i a les Balears cada illa té el seu propi estil d'elaboració. És veritat que només torrada o bullida, sense res més que una bona maonesa, és un menjar excel·lent, però aquí a la nostra illa la recepta que es fa a tota la costa és la que ara vos diré i que en fer-se aguiada amb una salseta, permet fer més "muilletes" de pa.

Els ingredients són: una llagosta de devers 1 Kg. i mig i que ha d'estar viva, un quilo de cebes blanques, una tomàtiga ben madura, tres alls, 50 gr. de pinyons, una copeta de conyac, un brot de julivert i farigola (tomillo), sal i pebre bo i una tasseta d'oli d'oliva pel sofregit.

Tallam la llagosta en vuit trossos, la salpebram i la sofregim en una greixonera amb l'oli d'oliva. Quan la llagosta està ben daurada la reservam, li afegim la ceba i els alls tallats molt petits a la greixonera fins que estiguin ben cuits però que no prenguin color. Hi posam la tomàtiga ben picada i la meitat del julivert i la farigola. Quan la tomàtiga ja és cuita tornam a posar la llagosta amb el suc que ha deixat anar i la tapam deixant-la a foc molt suau; mentre, fem una picada amb la resta d'ingredients i la tiram pel damunt de la llagosta. Li afegirem una mica d'aigua si cal. Ferà un bull curt i apagarem el foc...

Vos llepareu els dits!... □

EN JOC

Teo Vallori

3 x 2

Primera vaig pensar escriure una columna que parlàs exclusivament de Ronaldo, però, la veritat, no me'n feia massa ganes empatxats com estam d'ell i dels seus agents-assessors.

Després, segur com estava de que ja era fet, vaig pensar escriure sobre l'ascens del nostre R.C.D. Mallorca, però ja que a hores d'ara encara estam sense saber si pujarem directament, promocionarem o ens quedarem com estam, sense una cosa ni l'altra, he pensat que el més correcte serà deixar-ho per més endavant i contar el que ara mateix se prepara a la nostra vila d'Estellencs: un concurs de pesca de raons 3 per 2.

La competició consisteix en dos equips de pescadors, un de tres i l'altre de dos. Com vos podeu imaginar, els tres són: n'Andreu Bonet (*Poc a poc que me mareig*), en Toni Ortiz (*en Rasca/Verinai I*) i en Miquel Cantarellas (*s'Elèctric/Verinai I i 1/2*). En contra, i aquí vénen els bons, en Mariano Truyols (*Sense Esquena*) i en Mateu Vallori (*Sense Cul*). Aquests últims, no hi ha dubte, són els mestres.

Aquest concurs durarà tot el mes de juliol, dissabtes i diumenges, i si el temps acompanya. La puntuació serà de 3 punts per cada raó, 1 punt per cada altre peix que no ho sigui i de mig punt per cada sorell, tuta, saupa o llisa. Hi ha en joc un succulent sopar.

Que hi hagi sort i que guanyi el millor... je, je!. □

L'ELIPSI

Carme Dueñas i Tur

Apunts del natural

El no és un home qualsevol, té aspecte de *yuppi* reciclat; amb certesa que es tracta d'un home de ciutat. De tant en quant, aquest home, com tots, necessita fugir, deixar-ho tot de banda, cercar el seu petit paradís perdut. Agafa el seu tot-terreny disposat a fer quilòmetres; pren per una carretera comarcal que el condueix a travessar un seguit de pobles el nom dels quals mai no ha sentit. Quan es considera prou enfora, agafa una ruta deserta i comença a gaudir de la pau de la solitud cercada. Travessa petits llogarets envoltats de camps de cultiu i ha de reduir la velocitat per evitar les gallines que pasturen lliurement pels carrers. Segueix endavant per un camí que es fa cada vegada més abrupte; somriu pensant que ben segur per allí no hi ha passat mai cap ministre fent campanya.

I quan pensa que ja és quasi impossible trobar qualsevol rastre humà, damunt d'un petit turó, enrevoltada de natura, d'aire i silenci, apareix una petita casa, molt vella, però amb una xemeneia fumejant.

S'hi acosta quan ja la tarda està deixant pas a la foscor d'un vespre de tardor. De dedins, estranyat pel renou del cotxe, surt un homenet envellit per la feina de camp, però amb uns ulls plens de vida. El convida a entrar i li ofereix el que té: el foc de la foganya, el sopar que està preparant-hi a damunt i un vi negre i gruixut.

Passen el vespre parlant, primer ell de les feines que són la seva vida, després l'home vengut del món que li explica anècdotes dels darrers anys: en Ruiz-Mateós i el seu vestit de Superman, en Boyer i "la China"... L'home està fascinat de la puresa d'aquell personatge que ni tan sols s'ha assabentat que en Franco és mort.

Li sembla que està vivint un somni meravellós; de cop, l'homenet fa la pregunta, aquesta maleïda pregunta:

—¿Y el Madrid qué, otra vez campeón de Europa, no?. □

GALERIA DE MIRATGES

L'intel.lectual vençut

GARAVAT

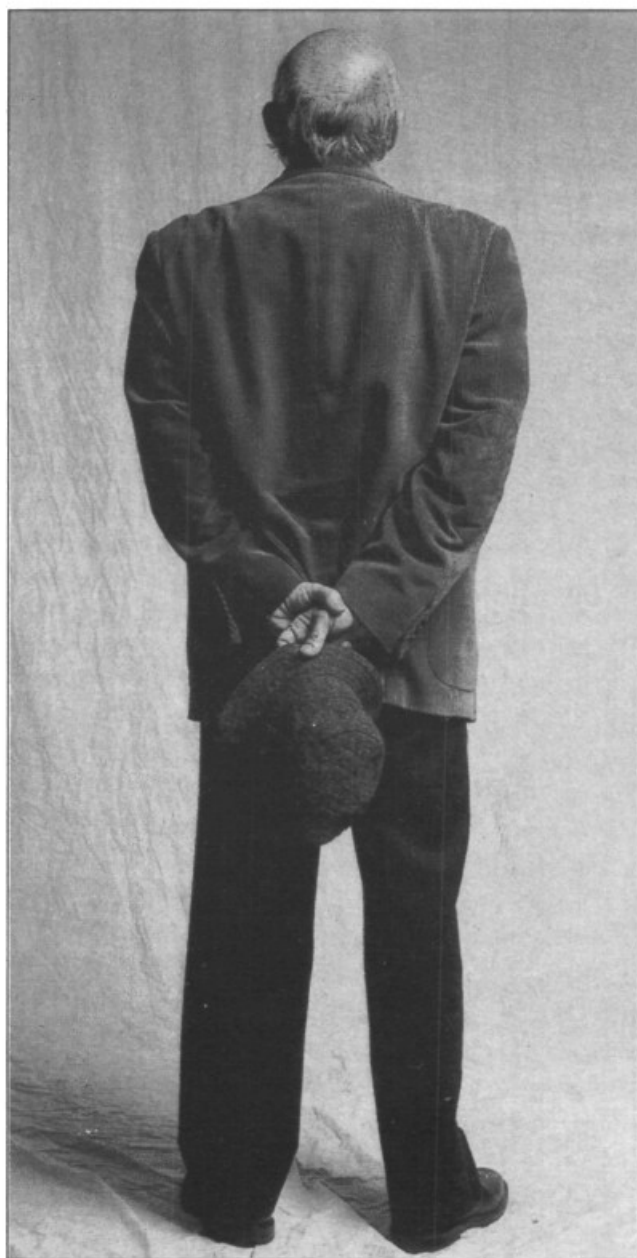
Aquest progressista de manual —separat i amb fills per més senyes— sempre ha estat un home de principis treballats en pedra. S'aixeca molt prest, desdejuna un sòlid cafè sense més modernismes, arregla els animals i l'hort, i arribat al migdia, abans de preparar-se el dinar, s'encén un cigarret mentre posa els peus en remull a l'ombra del parral, davant la carrera.

Aquest intel·lectual d'esquerres que en un altre temps fou un campió de la lluita antifranquista, és un home feliç que un dia decidí deixar-ho tot per dedicar-se a sembrar tomàtiqüeres. No hi ha en la seva biografia més pecats que haver-se deixat estimar per algunes alumnes compromeses amb la defensa de les balenes, haver firmat tots els manifestos anti-OTAN que li passaren pel davant, o tenir debilitat pels *dry-martini* que preparaven en el Joe's Bar a la Plaça Gomila... Res important. En el llindar de la cinquantena, aquest Sèneca vestit en una sastreria de barri, ha perdut des de la mort del dictador totes les batalles, bona part de la cabellera i algunes il·lusions que l'alimentaven des que va entrar a la Universitat.

Abans d'instal·lar-se aquí a mitjans dels 90, el socialisme no només estava de rebaixes sinó que, a més, ja havia regalat una reforma laboral, un parell de passades pel neoliberalisme més elegant de Wall Street i tres vagues generals. No obstant això, els socialistes seguien guanyant eleccions sense haver d'esperar la *foto-finish*. Amb la seguretat que caracteritza els triomfadors i a través de totes les barreres psicològiques dels vells còdigs de conducta, els seus camarades a Madrid cavalcaven la postmodernitat amb l'objectiu d'escalar un lloc en qualsevol consell d'administració que necessitàs una imatge més actual que les indumentàries *tervilor* i blau marí dels governs de la UCD. Ara, i des de les altures dels despatxos decorats amb metacrilat, moqueta i fil musical, la realitat tantes vegades disseccionada en els darreres de la Llibreria Logos es veia molt diferent. Les agendes de pell amb les inicials d'or i les joves secretàries expertes en relacions públiques i marketing, ocupaven la passió que allà pels anys 60 s'havia dedicat als vells manuals clandestins duits de França. Les targetes VISA, els cotxes Audi i els rellotges Rolex havien substituït en prestigi l'ètica predicada fins feia hores i certificaven que en el camí, la lluita de classes havia desaparegut per art de màgia i de la CEOE. A partir d'aquí, qualsevol que en una reunió del vell partit obrer pronunciàs les paraules "burgèsia", "plusvàlua" o "alienació" era un cretí; i qui no ocupàs una direcció general, un fracassat, un ressentit, un apòstol sonat de la Revolució, un bolxevic. Es feia necessari tornar a viatjar a Cuba o a Bulgària sí, però ara per parlar del fra-

càs del comunisme i del temps perdut a criticar el lliure mercat. Una vegada feta aquesta reconversió a la fe capitalista ja es podien posar les mans a la caixa pública sense miraments.

Mesos abans que els socialistes perdessin les eleccions, aquest típic intel·lectual d'esquerres va sofrir una crisi. Aterroritzat i avergonyit pels escàndols perdé les forces, es donà de baixa del partit i enterrà el carnet en les profunditats de la seva biblioteca. Va fer les maletes i es traslladà a voreres de la mar des d'on poder observar la tempesta que s'anunciava. Si havia de governar la dreia —cosa que per natural i esperada no l'havia d'estranyar— que l'agafàs amb un capell de palma, amb una camisa de cotó arromangada damunt dels colzes, amb els peus dins d'un ribell d'aigua tèbia i amb un tassó de vi a la mà. □

Tots els que estiguin interessats a col·laborar en aquesta revista, en qualsevol de les seves seccions o crear-ne de noves, així mateix com els que vulguin expressar la seva opinió en una columna, es poden adreçar directament al director fent una proposta d'espai i continguts

Revista impresa en paper 100% reciclat